

Profesní příběhy porodních asistentek

Beata Kryšková

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav porodní asistence

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Beata KRYŠKOVÁ**
Osobní číslo: **H10572**
Studijní program: **B5349 Porodní asistence**
Studijní obor: **Porodní asistentka**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Profesní příběhy porodních asistentek**

Zásady pro vypracování:

Vypracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení pojmů a klíčových slov vztahujících se k tématu.

Vypracování teoretické části.

Příprava výzkumné části.

Realizace výzkumné části.

Zpracování získaných dat a jejich interpretace.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a formulace doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KUTNOHORSKÁ, Jana, 2010. Historie ošetrovatelství. 1. vyd. Praha: Grada.

ISBN 978-80-247-3224-4.

LEIFER, Gloria, 2004. Úvod do porodnického a pediatrického ošetrovatelství. 1. vyd.

Praha: Grada. ISBN 80-247-0668-7.

ROZTOČIL, Aleš, 2011. Moderní gynekologie. 1. vyd. Praha: Grada.

ISBN 978-80-247-2831-2.

VRÁNOVÁ, Věra, 2007. Historie babictví a současnost porodní asistence. 1. vyd.

Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-1764-6.

VRÁNOVÁ, Věra, 2008. Porodní asistence v České republice. Kontakt, no. 1.

ISSN 1804-7122.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. PhDr. Jana Kutnohorská, CSc.

Ústav aplikovaných společenských věd

Datum zadání bakalářské práce:

15. února 2013

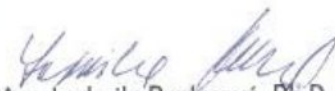
Termín odevzdání bakalářské práce:

24. května 2013

Ve Zlíně dne 15. února 2013

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Ludmila Reslerová, Ph.D.
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně7.3.2015

.....Klára Kujšová

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédá k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Bakalářská práce se zabývá historií porodnictví u nás i v zahraničí, následně pak historií porodnice v nemocnici Přerov. Bakalářská práce má teoretickou a praktickou část. Teoretická část zahrnuje historii porodnictví a historii porodnice Přerov. Praktická část obsahuje několik profesních příběhů porodních asistentek, jejich osobní zkušenosti s tímto oborem, praxí a se samotnou studijní a profesní cestou. Výsledky výzkumu ukazují vývoj porodnictví v České republice.

Klíčová slova: historický vývoj porodní asistence, porodnictví, porodní asistentka, vzdělávání

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

This Bachelor thesis is concentrated on history of midwifery in this country and foreign countries as well and history of maternity hospital in Přerov. This Bachelor thesis is divided into a theoretical and practical part. The theoretical part includes history of midwifery and history of Maternity Hospital in Přerov. The practical part include professional stories of midwives are and their personal experience in the field, their practice and their educational and professional paths. The results of my research show the development of midwifery in the Czech Republic.

Keywords: the historical development of midwifery, midwifery, midwife, education

Chtěla bych poděkovat Doc. PhDr. Janě Kutnohorské, CSc. za odborné vedení, cenné rady a čas, který mi věnovala při zpracování bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná tištěná verze bakalářské práce, verze elektronická, nahraná do IS/STAG a verze na CD, jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 HISTORIE PORODNICTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH	11
1.1 HISTORIE NEMOCNICE A PORODNICE MĚSTA PŘEROV	12
1.1.1 Nemocnice Přerov	12
1.1.2 Z chudobince porodnicí.....	13
1.2 HISTORICKÝ EXKURZ.....	14
2 STUDIUM, PRAXE A VZDĚLÁVÁNÍ PORODNÍCH ASISTENTEK	15
2.1 VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI NA PORODNICKÝCH ŠKOLÁCH	15
2.2 VZDĚLÁVÁNÍ A PRAXE PORODNÍCH ASISTENTEK VE 20. STOLETÍ.....	15
2.3 ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ PORODNÍCH ASISTENTEK V SOUČASNOSTI.....	16
2.4 KOMPETENCE A FORMA CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ PORODNÍCH ASISTENTEK	17
2.4.1 Kompetence.....	17
2.4.2 Celoživotní vzdělávání.....	18
II PRAKTICKÁ ČÁST	19
3 DESING VÝZKUMU	20
4 METODOLOGIE VÝZKUMU	21
4.1 CÍLE VÝZKUMU	21
4.2 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	21
4.2.1 Interpretace identifikačních otázek	22
4.2.2 Interpretace výzkumných otázek	27
5 DISKUZE	43
ZÁVĚR	46
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	47
SEZNAM DOPLŇUJÍCÍCH A INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	48
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	49
SEZNAM TABULEK	50
SEZNAM GRAFŮ	51
SEZNAM PŘÍLOH	52

ÚVOD

Historie porodnictví u nás i ve světě není až tak známé téma, ovšem velmi ovlivňuje současnou situaci porodnictví. V průběhu několika tisíciletí se pohledy, názory i postupy v porodní asistenci výrazně měnily a ovlivňovaly tak i samotné porodní asistentky a lékaře. Výrazný rozdíl je například ve vzdělávání a kompetencích porodních asistentek či přístupu k těhotné a rodící ženě.

Z tohoto důvodu jsem zvolila praktickou část jako rozhovor s porodními asistentkami s dlouholetou praxí, abych našla a porovнала rozdíly, kterými porodnictví i samotné porodní asistentky prošly.

Tato práce může sloužit jako přehled historie porodnictví k porovnání s nynější situací.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE PORODNICTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Tak jako se porodnictví vyvíjelo na celém světě, vyvíjelo se i u nás, ale vlastní porodní báby u nás byly až od 14. století. Báby pupkořezné, babičky či ženy položné, tak si nechávaly říkat ženy, které pracovaly v porodnictví bez základního školení. Jejich manžel byl nazýván babák. Zcela sama mohla bábictví vykonávat až po čtyřech letech spolupráce se starší bábou. Rozsah její práce závisel jen na ní, rozhodovala se, na co vědomosti má a na co ne. Lékaři se porodnictvím ve 14. století nezabývali, byla to práce nedůstojná jejich stavu. (Marek, 2002, str. 69)

Porodnictví s gynekologií se přednášelo na Univerzitě Karlově v Praze ihned po jejím založení v roce 1348, avšak učení bylo pouze teoretická, praktická část se nekonala, jelikož anatomie a chirurgie byla přednášena profesory, kteří patřili k duchovnímu řádu. První učebnici v českém jazyce vydal mladoboleslavský lékař, byla to *Zpráva a nauczenie žienam tiehotnym a Babam pupkorzeznyim netolikoprospessna, ale také potrebna*. (Marek, 2002, str. 69)

Další známá učebnice pro báby, *Růžová zahrada těhotných žen*, byla sepsána lidovou formou, nikoliv odbornou. Stává se velmi oblíbenou a rozšířenou. Napsal ji Eucharius Roesslin. (Vránová, 2002, str. 18)

V roce 1804 byl stanoven první studijní řád pro porodní báby, ze kterého vyplývaly tyto povinnosti: báby se musí zúčastnit celého porodnického kurzu na univerzitě či lyceu, po ukončení dostanou diplom a následující dva měsíce se musí věnovat praktickému nácviku porodnictví. I přes všechny zákony a inovace porodní babky neměly dobré sociální postavení. (Marek, 2002, str. 69)

S postupem techniky se ve 20. století začaly budovat porodnice a nemocnice. Ze začátku byly nemocniční porody spíše výsadou bohatých, později se rozšířily i do chudších vrstev obyvatelstva. Se zavedením zdravotního pojištění se porod přesunul z domova do nemocnice, tím se z něj stala věc veřejná. V 60. letech se z porodní asistentky stala ženská sestra podle hesla „Všichni jsme si rovni.“ Od roku 1997 u nás existuje sdružení Česká asociace porodních asistentek (ČAPA) a opět byl uznán název Porodní asistentka. (Marek, 2002, str. 70, 71)

Porodnictví, jakožto lékařský obor, se postupem času jak u nás, tak i v zahraničí zabývá několika směry. První směr je péče o těhotnou ženu, rodičku a nedětku, druhý směr je péče

o ženu trpící infertilitou či sterilitou. Třetím směrem jsou různé druhy gynekologie jako onkologická, dětská, urogynekologie a senologie, což je obor, který řeší otázky komplexní péče u onemocnění prsu. (Slezáková, 2011, str. 10)

1.1 Historie nemocnice a porodnice města Přerov

V minulých stoletích o zdraví občanů v Přerově pečovali například ranhojiči, chirurgové a lazebníci. Tak tomu bylo i v ostatních českých městech minulého století. Ve středověku, kdy zdravotnická péče byla na nízké úrovni, se rozlišovalo mezi lékařem a chirurgem (ranhojičem). Takové rozlišení se uplatňovalo až do 19. století, kdy se chirurgie stala součástí lékařství. Chirurgie totiž společně s porodnictvím byla z lékařství vyloučena církví. Lékařství se zabývalo léčbou nemocí vnitřních, chirurgie léčbou nemocí vnějších. Když pak lékaři upustili od chirurgie, ujali se jí holiči a lazebníci, kteří pracovali v lázních. Středověké lázně obstarávaly hygienickou čistotu a lazebníci léčili drobná poranění. Lázně byly vybaveny dřevěnými vanami, lékařskými nástroji, mezi které patřily i pijavice nebo břitvy a šrouby. Tyto služby byly ovšem nákladné, lazebník vždy čekal, až si ho zákazník sám přivolá. (Paláček, 2002, str. 118)

1.1.1 Nemocnice Přerov

Přesné datum vzniku předchůdce přerovské nemocnice není známo. Předpokládá se, že špitál zde existoval ke konci 15. století. Nejstarší dochovaná zmínka o špitálu je z r. 1511, kdy tehdejší majitel panství, Vilém z Pernštejna, daroval špitálu tzv. „horní louku“. Správu špitálu zabezpečovala městská rada. Příjmy byly nízké, podpora byla malá i přes zisk peněz z darů, výnosů z polí a luk, takže se špitálníci museli živit i žebrotou. Následně samotná třicetiletá válka rozvrátila zdravotnické a hygienické poměry. Přerov byl vylidněn, lidé umírali na epidemické choroby a dýmějový mor. Na památku na tyto těžké časy byl postaven Morový sloup a socha sv. Rocha. (Paláček, 2002, str. 119)

Špitál, předchůdce přerovské nemocnice, byl v Přerově po dlouhá léta, ačkoliv rostl počet obyvatelstva a poloha města i jiné okolnosti vybízely k vybudování nemocnice. Až r. 1904 zahájilo město Přerov přípravné práce k vybudování nemocnice. Kvůli dohadům o název se ale se stavbou otálelo. O zahájení stavby se velmi zasloužil tehdejší starosta města, MUDr. Donát Tichý. Stavba byla dokončena r. 1913 a o pár měsíců později byla otevřena

veřejnosti. Práce se začala rozvíjet, počet lůžek stoupal s každým rokem a důvěra pacientů vzrostla natolik, že nemocnici vyhledávali lidé i z jiných okresů. (Dostál, 1963, str. 20, 21)

Za nejdůležitější obor po otevření nemocnice byla považována chirurgie. Počet lůžek stále vzrůstal, až 1. světová válka přerušila činnost nemocnice, kdy ji převzal a vedl jiný lékař kvůli tehdy údajně nesprávnému smýšlení původních vedoucích lékařů, kteří museli nastoupit do armády. Po skončení války vzniklo oddělení pro vnitřní choroby. S vybudováním interního oddělení je spojeno i oddělení hemodialýzy, která se dnes nachází v 1. patře pavilonu LDN. Samotnou lékařskou praxi vykonávalo v Přerově 13 odborných a 6 praktických lékařů, 5 zubních techniků, 11 porodních asistentek a 6 zvěrolékařů. Za válečných dob byla situace ve zdravotnictví složitá, ovšem přerovští lékaři čestně obstáli v těchto těžkých chvílích. Ke konci roku 1948 měla Okresní státní nemocnice v Přerově 10 nemocničních oddělení a 620 lůžek. (Paláček, 2002, str. 124, 125)

Sjednocení zdravotnictví se považuje dodnes za velký proces nejen administrativní, ale i revoluční. Zdravotnictví se stalo jak součástí hospodářství, tak i plánem a snahou o lepší a kvalitnější život. První místo obsazuje hygiena a prevence, jako návod na kvalitní život bez nemocí. Se sjednocením přichází i ambulantní péče v Přerově, kdy největší činnost v tomto oboru zasluhuje Nemocnice s poliklinikou v Přerově. (Dostál, 2002, str. 39)

1.1.2 Z chudobince porodnicí

Gynekologicko – porodnické oddělení se vyčlenilo z oboru chirurgie a bylo uvedeno v činnost na chirurgickém oddělení. Počet lůžek však nedostačoval. Díky získání starého chudobince, později sociálního ústavu, se počet lůžek zvedl a oddělení se přesunulo celé do nového prostředí. Provoz oddělení byl i přes snahu dost náročný, primitivní vybavení sálů, porodních pokojů a dětských pokojů neumožňovalo dostatečnou péči. Tyto problémy byly vyřešeny přístavbou nových křidel a tak vzniklo moderní oddělení v dnešní podobě. Velké politické změny r. 1948 měly vliv na péče o matku i dítě, a tak gynekologicko – porodnické oddělení dosáhlo díky modernímu vybavení 100% ústavní porodnosti. (Dostál, 1963, str. 46, 47)

Roku 1999 byla zrealizována rekonstrukce porodních boxů. Samozřejmostí byl i systém roaming – in, tj. společný pobyt matky a dítěte na pokoji, také byly povoleny návštěvy na šestinedělí a přítomnost otce u porodu. Návštěvy a přítomnost otce u porodu v minulosti povoleny nebyly. V nemocnici byl zřízen „pavilon pro matku a dítě“, kde v prvním podlaží

je umístěno dětské oddělení, ve druhém se nachází gynekologické, a ve třetím patře se nachází porodní oddělení spolu s novorozeneckým. Výhodou pavilonu je návaznost na operační sály, intenzivní péči a ostatní oddělení nemocnice. (Lapáček, 2002, str. 129)

1.2 Historický exkurz

Profese porodní asistentky, dříve porodní báby, sahá až k počátku samotného lidstva a spolu s lidstvem se profese dále vyvíjí. Již Starý Zákon se zmiňuje o egyptských porodních bábách, židovských či zkušených ženách, které pomáhaly rodičím ženám. (Vránová, 2007, str. 7, 8). Dále viz Příloha P I - Historický exkurz.

2 STUDIUM, PRAXE A VZDĚLÁVÁNÍ PORODNÍCH ASISTENTEK

V posledních několika letech nastalo mnoho změn ve vzdělávání a velký rozvoj technologií. Díky novým postupům a diagnostickým přístrojům se usnadňuje práce porodní asistentky i lékaře. Má pozitivní vliv na léčení nemocí, ošetřování pacientek i na prodlužování života. (Sestra, 2006, str. 12)

2.1 Významné osobnosti na porodnických školách

Mezi významné osobnosti, které ovlivnily porodnictví ať už přes stránku ošetrovatelskou, odbornou či vzdělávací, patří například Margueritte de Tertre, vrchní sestra a učitelka na porodnické škole a oddělení v hotelu Dieu ve Francii. Dále Antonín Jan Jungmann, lékař a porodník a také Václav Rubeška, docent české lékařské fakulty v Praze. (Vránová, 2002, str. 20, 54, 64)

Marqueritte de Tertre působila jako vrchní sestra v hotelu Dieu, byl to špitál ve Francii, kde bylo zahájeno i vyučování porodních asistentek, kde se angažovala jako učitelka. Na porodnickém oddělení rodily ženy z chudých poměrů. Porodní báby tu byly teoreticky školené, dostávaly tak základy anatomie a tím se zde zrodila porodnická věda, která se dále šířila do Evropy. (Vránová, 2002, str. 20, 21)

Antonín Jan Jungmann, lékař a porodník, se zasloužil o založení slavné pražské porodnické školy. Stal se magistrem porodnictví a vydal *Úvod k babení*, první českou učebnici pro porodní báby. Jungmann zavedl psaní porodopisů, které jsou v současnosti důležité v porodnictví. (Vránová, 2002, str. 54, 56)

2.2 Vzdělávání a praxe porodních asistentek ve 20. Století

V této době fungovaly dva ústavy pro výchovu porodních asistentek, a to v Pardubicích a Ostravě. Zprvu se zavedlo studium na dva roky, později na tři, a následně na čtyři roky s maturitou. Porodní asistentky se učily dva roky se všeobecnými sestrami a pak se učily vlastnímu oboru. V 60. letech se zavedlo pomaturitní studium porodní asistence, bylo dvouleté a mohlo se studovat denní formou i dálkovou. Začalo se pak užívat názvu ženská sestra, které trvalo až do roku 1993, kdy se vrátilo označení porodní asistentka. Ke konci 20. století se zavedl studijní obor Diplomovaná porodní asistentka, trval tři roky a nahradil dvouleté pomaturitní studium. V roce 2001/2002 byla zahájena výuka porodní asistence na

vysokých školách. Studium je tříleté a to jak v denní tak dálkové formě. Vystudované porodní asistentky získají titul bakaláře. (Vránová, 2007, str. 89, 90)

2.3 Odborné vzdělání porodních asistentek v současnosti

Z vyhlášky 39/2005Sb a jejího metodického pokynu je zřejmé, že profil absolventky studijního oboru Porodní asistentky vychází z evropské strategie WHO pro vzdělávání regulovaných nelékařských profesí (všeobecná sestra a porodní asistentka) z roku 1998. (ČESKO, 2005, str. 3)

K přijetí do vysokoškolského tříletého studijního programu porodní asistence musí studentka úspěšně ukončit středoškolské vzdělání s maturitou a splnit zdravotní kritéria v souladu s právními předpisy. Cizinci mohou studovat na základě legislativy platné v České republice. V průběhu studia musí studentka splnit určitý studijní plán v souladu se zkušebním a studijním řádem školy. Ukončení studia dle řádu školy zahrnuje dosažení cílů, splnění kreditového ohodnocení, obhajobu bakalářské práce a státní zkoušky z daných předmětů. Součástí studia je i odborná praxe. Typy pracovišť jsou například ambulance, prenatální poradny, gynekologie, šestinedělí, porodní sál, operační sál i domácí péče. Studentkám je k dispozici mentorka, která má studentky během praxe na starost. Studentky oboru porodní asistentka za své tříleté studium musí splnit určité normy týkající se praxe. Musí mít v deníku praxe splněných 100 prenatálních vyšetření, 40 fyziologických a 40 rizikových gravidit, 100 novorozenců, 100 šestinedělek a 40 fyziologických porodů. Doplňující mohou být episiotomie, asistence u císařského řezu a poporodní vyšetření klientky. (ČESKO, 2005, str. 12, 13, 27, 28, 31, 32)

Po dokončení studia a splnění všech podmínek jsou studenti, následně držitelé osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu zapsáni do Registru zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Základní myšlenkou registrace nelékařských zdravotnických povolání je ochrana veřejnosti. Registrační osvědčení se vydávalo žadateli po splnění zákonem stanovených podmínek na dobu 4 až 6 let. Po schvalovacím procesu technické novely zákona 96/2004 Sb., bylo registrační období prodlouženo na dobu 10 let. Tento zákon nabyl platnosti dne 22. 4. 2011 pod číslem 105/2011Sb. (ČESKO, 96/2004Sb., str. 1456, MZ ČR, 105/2011Sb., str. 1053)

Určitou formou celoživotního vzdělání jsou i profesní organizace porodních asistentek. Roku 1997 vznikla Česká asociace porodních asistentek (ČAPA), která roku 2005 změnila název na: Česká konfederace porodních asistentek (ČKPA). Ve stejném roce vznikla i Unie porodních asistentek (UNIPA). (Vránová, 2002, str. 99, 100)

2.4 Kompetence a forma celoživotního vzdělávání porodních asistentek

Kompetence jako základní struktura studijního programu jsou výstupními znalostmi a dovednostmi absolventů. Profese porodní asistentky zahrnuje čtyři základní funkce: nezávislé – autonomní, závislé – kooperativní, funkce porodní asistentky v oblasti výzkumu a vývoje a dále v oblasti řízení ošetrovatelské péče. (ČESKO, Metodický pokyn k vyhlášce 39/2005Sb., str. 10)

Celoživotní vzdělávání porodních asistentek je v jejich praxi velmi důležité a zákonem dané. Každý zdravotník je povinen se vzdělávat. Prokazují se sbíráním kreditů. (ČESKO, 423/2004 Sb., str. 11)

2.4.1 Kompetence

Kompetence pro porodní asistentky jsou dány vyhláškou 55/2011 ze dne 14. 3. 2011, která mimo jiné udává, že získat osvědčení k výkonu povolání bez odborného dohledu znamená doložit účast na celoživotním vzdělávání včetně počtu získaných kreditů. Kompetence zahrnují předporodní přípravu, edukaci těhotných a kojících žen, péči o novorozence a předcházení komplikacím. Dále zahrnují přípravu rodičky k porodu, vedení fyziologického porodu, akutní vedení porodu koncem pánevním, episiotomii i prenatální poradnu. Dále porodní asistentka poskytuje ošetrovatelskou péči fyziologickému novorozenci. Pod vedením lékaře porodní asistentka asistuje u gynekologických operací, císařských řezů a asistuje lékaři při komplikacích. Dále součástí zdravotnictví je i výzkum, kde má porodní asistentka taky své kompetence, například hledání vhodné ošetrovatelské teorie a aplikaci v praxi. Podstatnou kompetencí je také vedení a kontrola ošetrovatelského týmu, manipulace s přístroji a vedení dokumentace, která poskytuje právní ochranu v případných komplikacích. (ČESKO, 55/2011Sb., str. 486)

2.4.2 Celoživotní vzdělávání

Celoživotní vzdělávání je průběžné obnovování, prohlubování a hledání nových poznatků z oboru. Je povinné pro všechny zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky. Celoživotní vzdělávání vede ke zlepšení poskytované zdravotní péče. Formy celoživotního vzdělávání jsou vzdělávání navazující na odbornou způsobilost, certifikované a inovační kurzy, odborné stáže, účast na školeních a konferencích a samostatné studium odborné literatury. Samostatné studium odborné literatury je také součástí celoživotního vzdělávání a poukazuje na zájem porodní asistentky o její zaměstnání a jeho inovace. Jedná se o studium odborných článků v odborných časopisech či knihách. Každá porodní asistentka by se o samostudium měla zajímat a ve volném čase prostudovat literaturu, která ji zajímá či odpovídá náplni její práce, získá tak nové poznatky, které může aplikovat do praxe. Každý zaměstnavatel by měl pro své zaměstnance zajistit odborné časopisy a knihy přístupné přímo na pracovišti. Porodní asistentky i jiní zdravotničtí zaměstnanci se mohou účastnit různých konferencí, kurzů a stáží. Za účast na konferencích či školeních zdravotníci dostávají kredity, které sbírají v rámci celoživotního vzdělávání. (ČESKO, 96/2004Sb., str. 1467)

Bohužel ve vzdělávání nelékařských pracovníků stále ještě panuje chaos. Akce nevznikají z důvodu předávání informací a novinek, ale vznikají kvůli kreditům. Není důležitá kvalita přednášek, ale časová náročnost a kreditní ohodnocení. Dle zákoníku práce je zaměstnanec povinen prohlubovat si soustavně kvalifikaci k výkonu své práce a zaměstnavatel je povinen vytvářet příznivé podmínky pro zvyšování úrovně zaměstnanců. Díky tomu má kreditový systém nevýhodu a to tu, že vytváření stále nových předpisů, kde se klade větší náročnost na porodní asistentky i ostatní zdravotnické pracovníky má na zdravotníky neblahý vliv hlavně v oblasti realizace a zhodnocení kvality péče. (Sestra, 2006, str. 15, 16, 17, 18)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 DESIGN VÝZKUMU

V praktické části, která je zaměřena na profesní příběhy porodních asistentek, je využita metoda strukturovaného rozhovoru. Cílovou skupinou je uzavřená skupina 5 porodních asistentek, které byly ochotné rozhovor poskytnout. Celkem bylo uděláno 5 rozhovorů s porodními asistentkami z nemocnice Přerov.

Rozhovory byly prováděny v nemocnici Přerov v období měsíce březen a duben 2013.

4 METODOLOGIE VÝZKUMU

Data jsou zpracována formou analytického kódování. Metoda výzkumu je kvalitativní, technikou polostrukturovaného rozhovoru.

Rozhovor měl celkem 19 otázek rozdělených do 2 částí. První část obsahovala 5 identifikačních otázek a druhá část 14 výzkumných otázek

Ke zpracování byl využit program Microsoft Excel. Získané informace jsou zaznamenány v tabulkách a grafech s doplňujícím komentářem.

Rozhovory byly provedeny v souladu se zákonem 101/2000 Sb. Zákon o ochraně osobních údajů. Respondentky byly informovány o využití rozhovoru a jeho anonymitě.

4.1 Cíle výzkumu

Hlavní cíl - Analyzovat profesní příběhy porodních asistentek.

Dílčí cíl č. 1 - Zjistit, co ovlivnilo rozhodnutí porodní asistentky při volbě povolání.

Dílčí cíl č. 2 - Zjistit, jak probíhalo studium.

Dílčí cíl č. 3 – Zjistit pracovní a ekonomické podmínky dotazovaných porodních asistentek.

Dílčí cíl č. 4 – Zjistit spokojenost se zaměstnáním.

4.2 Interpretace výsledků výzkumného šetření

Výsledky výzkumu jsem pro lepší přehled rozdělila do dvou skupin. Jako první jsou uvedeny v grafech a tabulkách identifikační otázky, po nich následují otázky výzkumné. Součástí každé otázky je i komentář. Využila jsem metodu triangulace, což je metodický nástroj, jehož cílem je získat objektivní obraz studované osoby.

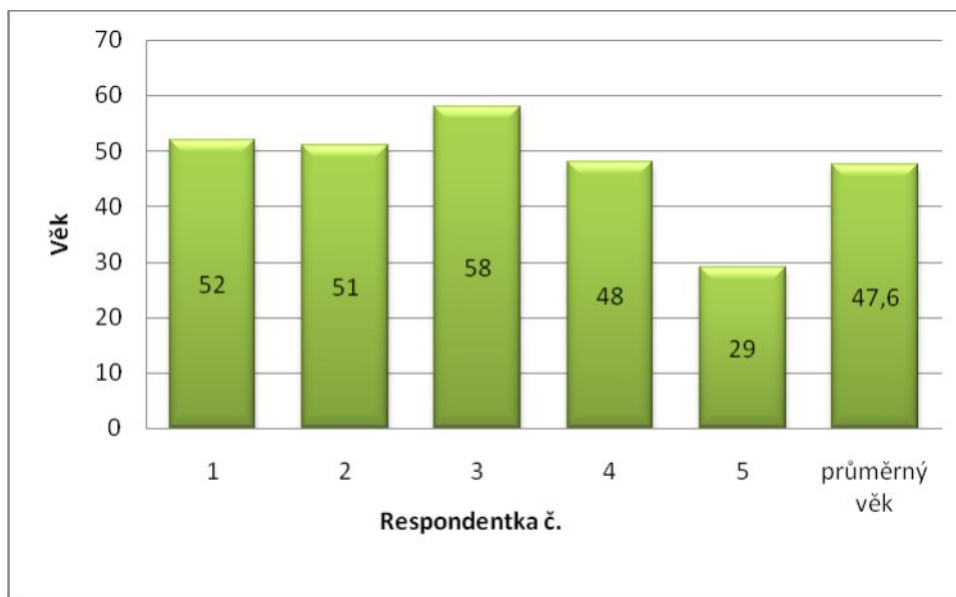
4.2.1 Interpretace identifikačních otázek

Otázka č. 1: Jaký je Váš věk?

Tab. 1 - Věk

Respondentka	Věk
1	52
2	51
3	58
4	48
5	29
průměrný věk	47,6

Graf 1 - Věk

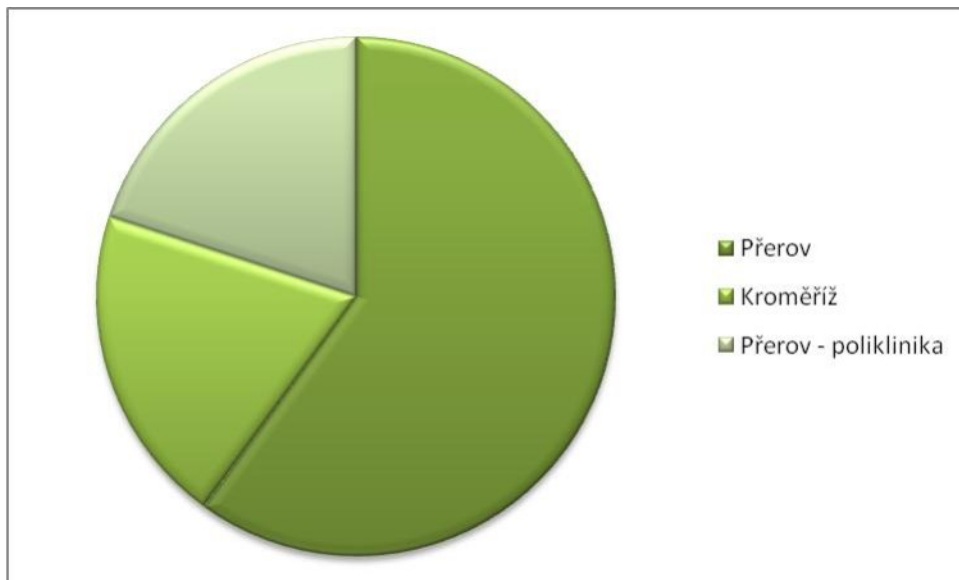
První identifikační otázka je zaměřena na věk respondentek, se kterými byl rozhovor uskutečněn. Z tabulky a grafu vyplývá, že věk respondentek se pohybuje od 29 do 58 let. Průměrný věk z celkového počtu 5 respondentek je 47,6 let.

Otázka č. 2: Kdy a do jaké nemocnice jste po studiu nastoupila jako porodní asistentka?

Tab. 2 – Místo nástupu

Místo nástupu	Počet
Přerov	3
Kroměříž	1
Přerov - poliklinika	1

Graf 2 - Místo nástupu

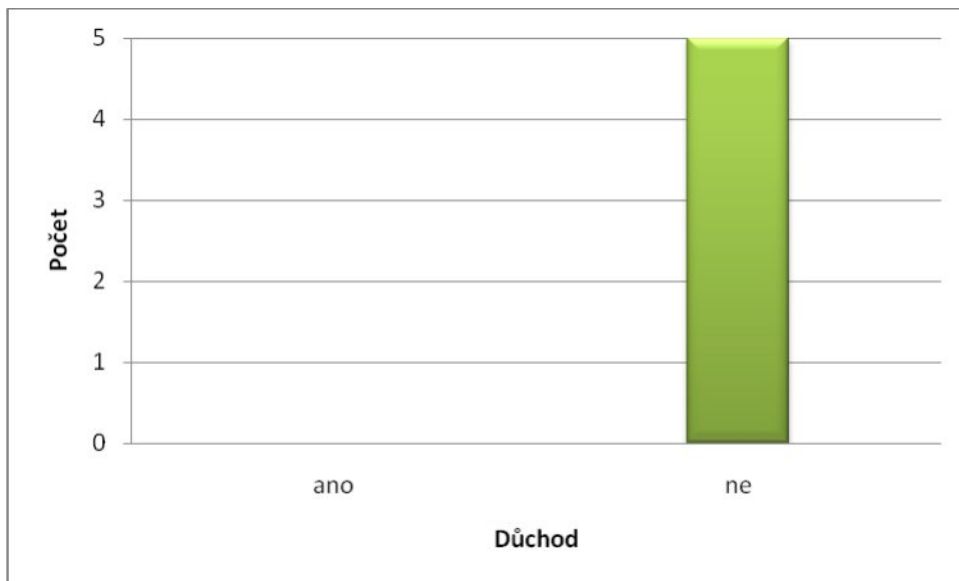
Z celkového počtu 5 respondentek uvedly 3 jako své první zaměstnání po škole nemocnici Přerov, 1 respondentka uvedla Kroměříž a 1 respondentka uvedla Přerov – polikliniku, která není součástí nemocnice.

Otázka č. 3: Jste v důchodě? Jak dlouho?

Tab. 3 - Důchod

Důchod	Počet
ano	0
ne	5

Graf 3 - Důchod

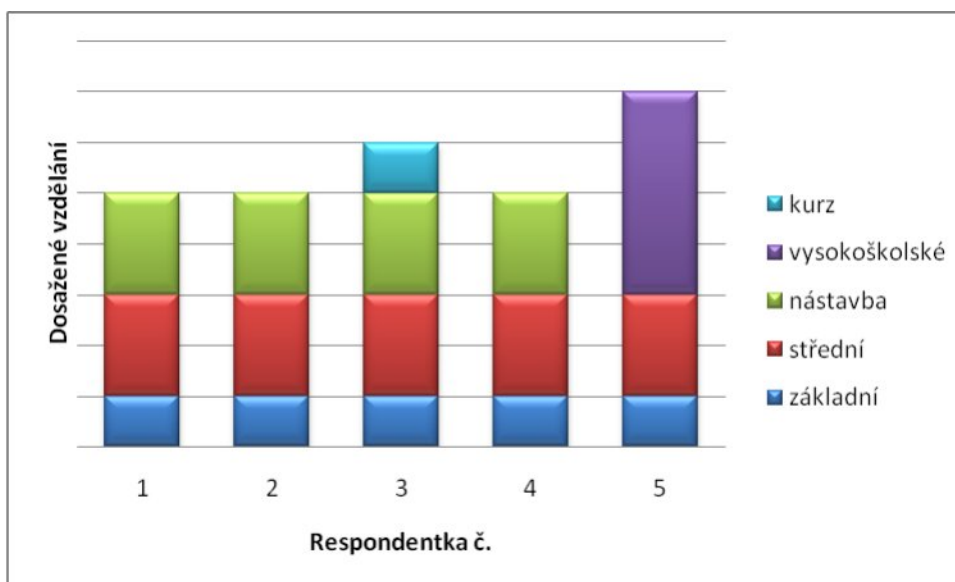
U této otázky z tabulky i grafu vyplývá, že z celkového počtu 5 respondentek není ani jedna v důchodě, všech 5 respondentek stále pracuje.

Otázka č. 4: Jaké je Vaše vzdělání?

Tab. 4 - Vzdělání

Respondentka	Základní	Střední	Nástavba	Vysokoškolské	Kurz
1	ano	ano	ano	ne	ne
2	ano	ano	ano	ne	ne
3	ano	ano	ano	ne	ano
4	ano	ano	ano	ne	ne
5	ano	ano	ne	ano	ne

Graf 4 - Vzdělání

Následující otázka odhalila, jaké jsou rozdíly ve vzdělání 5 respondentek. Respondentka č. 1 má vzdělání základní, střední a následnou nástavbu. Respondentka č. 2 má stejné vzdělání jako první. Respondentka č. 3 má vzdělání základní, střední, nástavbu a doplňující kurz. Respondentka č. 4 má vzdělání stejné jako první a druhá, tudíž základní, střední a nástavbu. Poslední, respondentka č. 5 má jak vzdělání základní a střední, tak i vzdělání vysokoškolské.

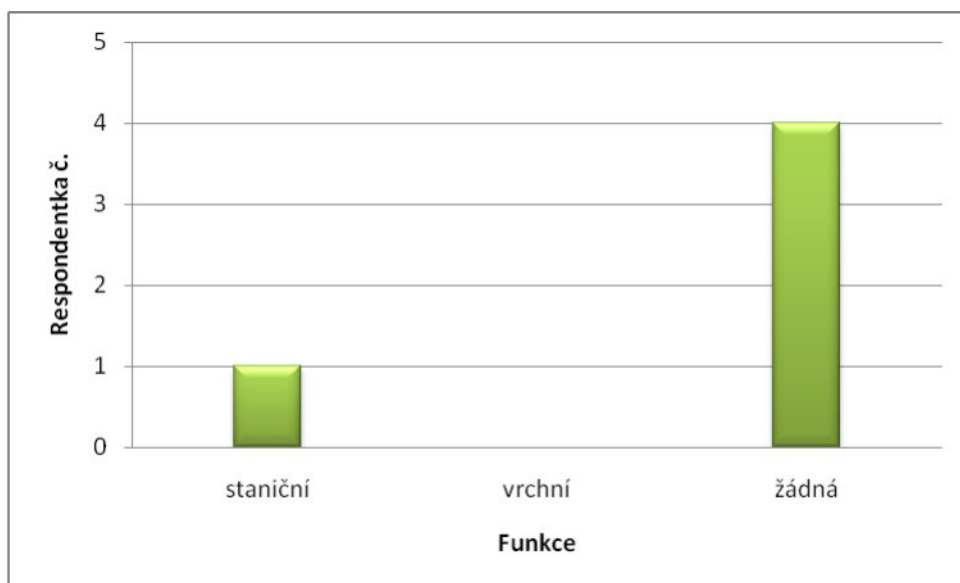
Graf byl sestaven tak, aby poukazoval na nejvyšší dosažené vzdělání všech 5 respondentek a zároveň bylo přehledné, která z nich má nejvyšší vzdělání.

Otázka č. 5: Zastávala jste nějakou vyšší funkci v zaměstnání? (staniční sestra, vrchní sestra...)

Tab. 5 – Vyšší funkce

Respondentka	Staniční	Vrchní
1	ano	ne
2	ne	ne
3	ne	ne
4	ne	ne
5	ne	ne

Graf 5 – Vyšší funkce

Tato tabulka i graf nás informují, která respondentka zastávala vyšší funkci ve svém zaměstnání, například staniční či vrchní sestru. Z 5 respondentek pouze 1 vykonávala vyšší funkci, a to funkci staniční sestry. Vrchní sestru nevykonával nikdo, zbylé 4 respondentky uvedly do odpovědí, že nikdy žádnou vyšší funkci nezastávaly.

4.2.2 Interpretace výzkumných otázek

Otázka č. 1: Co ovlivnilo Vaše rozhodnutí stát se právě porodní asistentkou?

Tab. 6 - Rozhodnutí

1	Nedostala jsem se na vysokou školu, tudíž jsem šla pracovat na nabízené místo.
2	Nevím.
3	Nedostala jsem se na vysokou školu.
4	Nechtěla jsem po gymnáziu na vysokou školu, byla jsem členkou ČSČK, což je Československý červený kříž, a to mě nasměrovalo.
5	Chtěla jsem zkusit něco jiného než obyčejnou sestru.

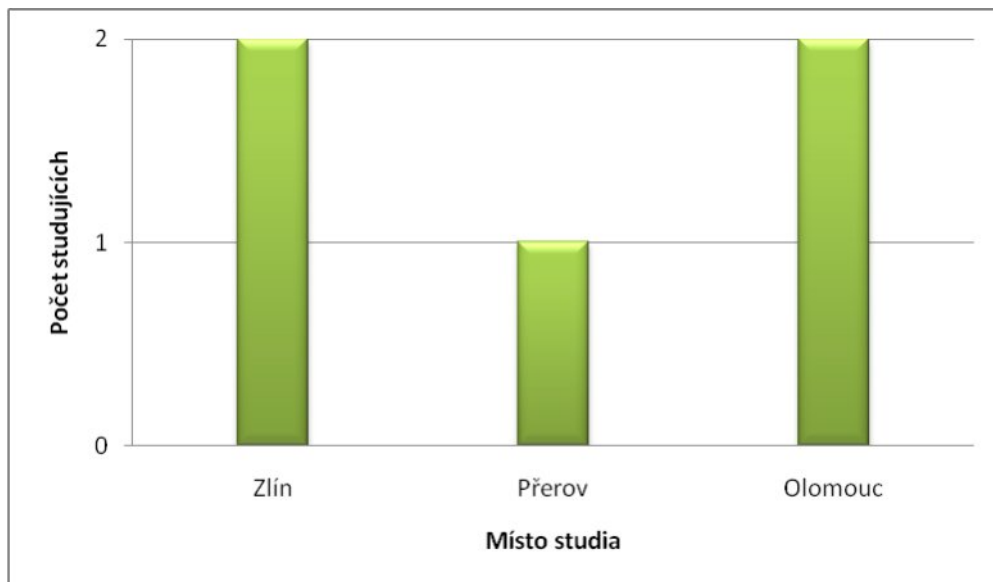
Z uvedené tabulky vyplývá, že nejčastějšími důvody pro výběr povolání porodní asistentky bylo to, že se respondentky nedostaly na vysokou školu, takto odpověděly 2 respondentky. 1 respondentka uvedla, že neví, co ji k výběru vedlo, a další na vysokou školu nechtěla. Poslední respondentka uvedla, že chtěla zkusit něco jiného, než je obyčejná všeobecná sestra.

Otázka č. 2: Kde jste studovala a jak probíhalo samotné studium?

Tab. 7 - Studium

Respondentka	Místo studia
1	Zlín
2	Zlín
3	Přerov
4	Olomouc
5	Olomouc

Graf 6 - Studium

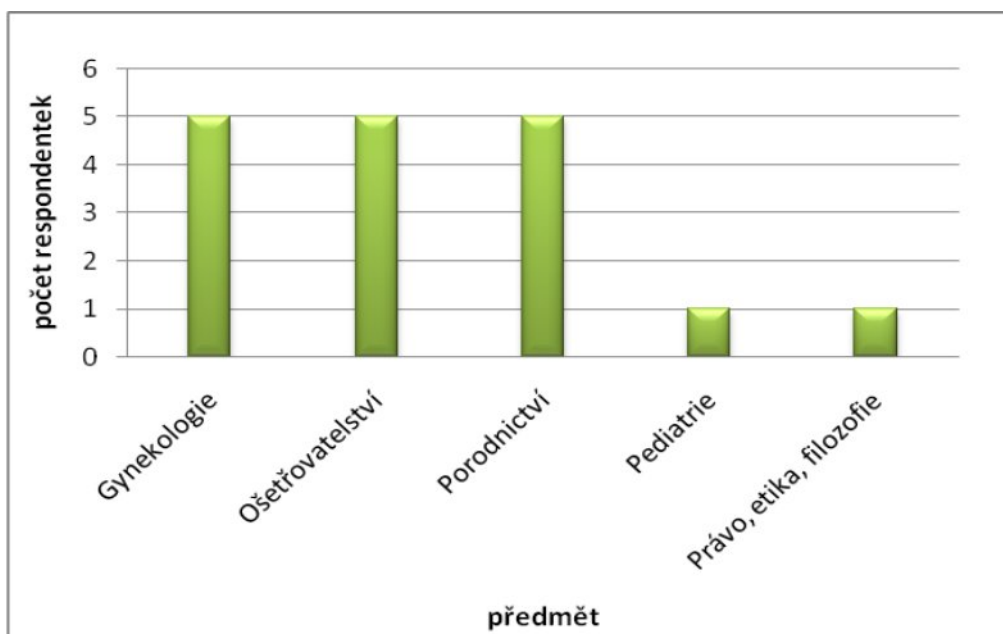
Na tuto otázku odpověděly 2 respondentky, že studovaly ve Zlíně, další 2 studovaly v Olomouci a 1 v Přerově. Dále se 3 respondentky se shodují na tom, že studium probíhalo v podstatě stejným způsobem jako dnes. Zbylé 2 respondentky se k této části otázky nevyjádřily.

Otázka č. 3: Které předměty studium obsahovalo a které jste měla nejraději?

Tab. 8 - Předměty

1	Nejraději jsem měla odborné předměty jako gynekologie, porodnictví, ošetřovatelství.
2	Gynekologie, ošetřovatelství, porodnictví.
3	Gynekologie, ošetřovatelství, porodnictví.
4	Měly jsme jen odborné předměty jako gynekologie, ošetřovatelství, porodnictví a pediatrie.
5	Měly jsme odborné předměty i doplňující předměty jako právo, etika nebo filozofie.

Graf 7 - Předměty

Z celkového počtu 5 respondentek jich 5 uvedlo předměty jako gynekologie, porodnictví či ošetřovatelství. Dále z 5 respondentek 1 uvedla pediatrii a další právo, etiku a filozofii.

Nejčastěji zmiňovanými předměty jsou předměty odborné, jako gynekologie, porodnictví a ošetřovatelství.

Otázka č. 4: Byla součástí studia praxe? Jak probíhala a jaký byl přístup vyučujících a personálu k Vám, jako ke studentkám?

Tab. 9 - Praxe

1	Ano, bylo to příšerné.
2	Ano, praxe byla součástí. Přístup jak kdy, vždy se najde někdo, kdo Vám nesedne.
3	Ano, praxe byla součástí. Probíhala ve Fakultní nemocnici Olomouc a personál i vyučující se k nám chovali dobře.
4	Ano, praxe byla součástí. Vyučující byla bezva, pro personál jsme občas byly přítěží, což dnes trochu chápou.
5	Bez praxe by to nešlo. Přístup byl ze všech stran víceméně dobrý, ale byly o okamžiky, kdy člověk měl pocit, že na to nemá.

Všech 5 respondentek uvedlo, že praxe byla běžnou součástí studia. Názory na praxi se liší. Respondentka č. 1 uvedla, že to bylo příšerné, respondentka č. 2 uvedla, že přístup k nim jako studentkám byl jak kdy, respondentka č. 3 oproti respondentce č. 1 uvedla, že se k nim personál a vyučující chovali dobře. Respondentka č. 4 uvedla, že pro personál občas byly jako studentky přítěží, což dnes jako porodní asistentka chápe. Poslední, respondentka č. 5 uvedla, že přístup byl víceméně dobrý, ale byly okamžiky, kdy měl člověk pocit, že na to nemá.

Otázka č. 5: V jaké nemocnici pracujete/pracovala?

Tab. 10 – Současné pracoviště

Respondečka	Současné pracoviště
1	Nemocnice Přerov
2	Nemocnice Přerov
3	Nemocnice Přerov
4	Nemocnice Přerov
5	Nemocnice Přerov

Všech 5 respondentek uvedlo, že jejich současné pracoviště je nemocnice v Přerově. Při porovnání otázky č. 5 s otázkou č. 2 jde vidět, že 3 respondentky nezměnily pracovní zařízení. 1 respondentka pracující v Kroměříži a 1 respondentka pracující na poliklinice v Přerově v průběhu času změnily pracovní zařízení. Všech 5 respondentek pracuje v nemocnici Přerov.

Otázka č. 6: Bylo těžké začlenit se po škole do nového kolektivu v zaměstnání? Jak Vás vzaly nové kolegyně a jak jste čerstvě po škole zvládala práci?

Tab. 11 - Začlenění

1	Ne, kolektiv mě přijal dobře.
2	Ne, kolektiv mě přijal bez problémů.
3	Nebylo to těžké, nové kolegyně mě hodně naučily.
4	Ne, jsem vděčná za každou radu, člověk po škole je plný teorie, ale teprve praxe ho naučí.
5	Těžké to bylo, ale kolegyně byly příjemné a pomohly se mi začlenit a zvyknout si na režim oddělení.

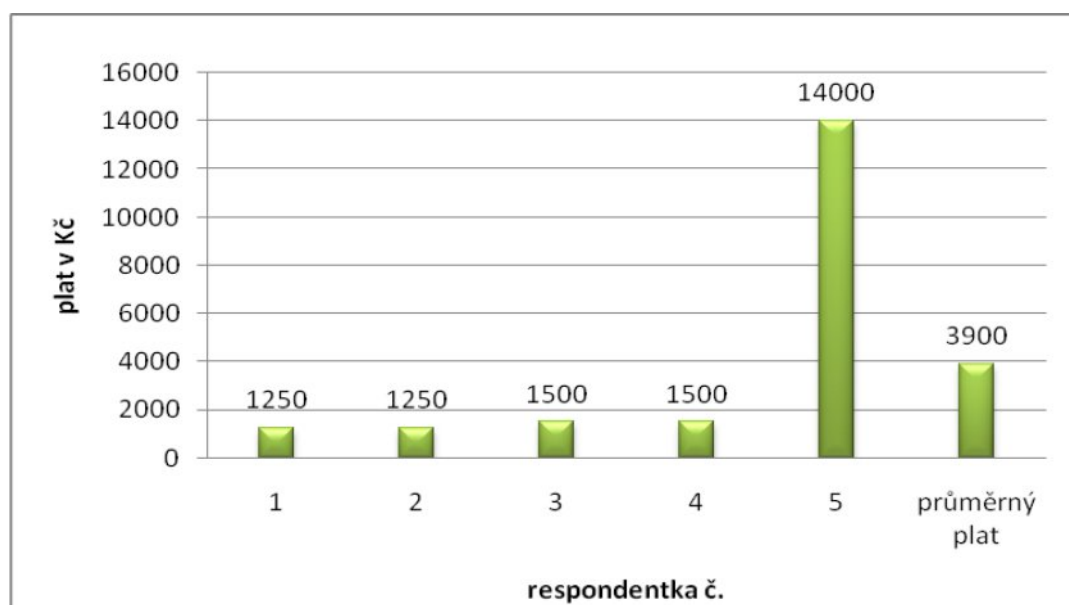
Respondentky č. 1, 2, 3 a 4 uvedly, že začlenit se do kolektivu těžké nebylo. Kolektiv je přijal dobře, bez problému, nové kolegyně je hodně naučily a taky praxe hodně naučí. Respondentka č. 5 uvedla, že začlenit se bylo těžké, ale kolegyně byly příjemné a pomohly se jí začlenit a zvyknout si na režim oddělení.

Otázka č. 7: Jaký byl nástupní plat? Jak vypadal pracovní den a jaké požadavky byly na Vás ze strany zevnějšku a úpravy uniformy?

Tab. 12 - Plat

1	Nástupní plat byl 1250 Kč, pracovní den byl stejný jako dnes, ale bylo méně papírové práce. Nosily jsme šaty, zástěru a čepice.
2	Nástupní plat byl 1250 Kč, bylo méně papírové práce a více času na pacientky. Uniforma byla šaty, zástěra a čepice.
3	Nástupní plat byl asi 1500 Kč, potom 1900 Kč celých 10 let. Pracovní den byl stejný jako teď, nebylo jen tolik přístrojů, bylo méně dokumentace a bylo mnohem více rodiček. Uniforma byla šaty, zástěra a čepice. Mohly jsme nosit prsteny, řetízky i nalakované nehty.
4	Nástupní plat byl 1500 Kč. Pracovní den se moc nelišil od dnešní doby, jen nebyly počítače, bylo méně papírování, méně přístrojů a málo jednorázových pomůcek. Uniforma byla šaty, zástěra, čepice a nikdo neřešil prstýnky a řetízky.
5	Nástupní plat dle mě nebyl nic moc, cca. 14 000 v dnešní době za takovou práci je dle mě málo. Nosíme oblečení, které máme k dispozici v nemocnici a nesmíme mít nalakované nehty, mít prstýnky a náušnice.

Graf 8 - Plat

Respondentka č. 1 uvedla částku svého nástupního platu 1 250 Kč stejně jako respondentka č. 2. Respondetka č. 3 a 4 uvedly částku 1 500 Kč. Respondentka č. 5 uvedla částku 14 000 Kč. Průměrný plat všech respondentek činí 3 900 Kč.

Otázka č. 8: Jaký byl v nemocnici přístup k pacientům? Jaké byly Vaše kompetence?

Tab. 13 – Přístup a kompetence

1	Přístup i kompetence mi přijdou stejné.
2	Přístup i kompetence jsou stejné, někdy ale záleží na situaci.
3	Přístup k rodičkám je pořád stejný, jen nebyly návštěvy, otcům nebylo povoleno být u porodu, děti nebyly u matek. Bylo období, kdy rodili jen lékaři, ale za jiného primáře rodily zase sestry a dokonce šily i poraněné po episiotomii.
4	Přístup i kompetence jsou stejné, někdy ale záleží na dané situaci.
5	Přístup i kompetence jsou stejné.

V této otázce byly odpovědi víceméně shodné. Respondentka č. 1 uvedla, že přístup i kompetence jsou stejné, respondentka č. 2 uvedla, že přístup i kompetence jsou stejné, ale někdy záleží na situaci. Respondentka č. 3 uvedla, že přístup je pořád stejný, akorát dříve nebyly návštěvy, otcové nemohli být u porodu, děti nebyly u matek. Také uvedla, že bylo období, kdy rodili pouze lékaři, ale po nástupu jiného primáře rodily opět sestry a dokonce šily i poraněné po episiotomii. Respondentka č. 4 uvedla, že kompetence i přístup jsou stejné, ale někdy záleží na situaci. Tato odpověď se shoduje s odpovědí respondentky č. 2. Poslední, respondentka č. 5 uvedla, že přístup i kompetence jsou stejné, odpověď je stejná s odpovědí respondentky č. 1.

Otázka č. 9: Jak vypadal podrobně Váš pracovní den?

Tab. 14 – Pracovní den

1	Byl stejný jako dnes, víceméně se nic nezměnilo.
2	Kromě méně práce s papíry byl stejný jako dnes.
3	Kolem rodičky je práce pořád stejná. Příjem, příprava, kontrola ozev plodu, příprava k porodu, samotný porod i kontrola po porodu. Bylo méně císařských řezů, po císařském řezu bylo náplní práce i kontrola pacientky.
4	Práce kolem porodu či operetek je stejná, jen je více papírování.
5	Dle mě je práce pestrá, jsou dny, kdy je více práce a jindy méně. Náplň dne závisí na ordinacích lékaře a pacientkách, v daný čas jsou hlavně vizity, obědy a rozdávaní léků.

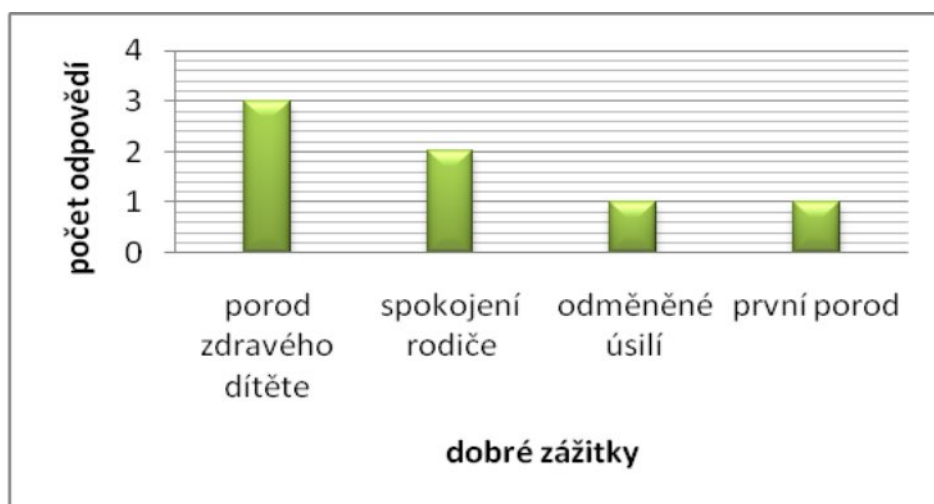
Odpovědi u této otázky byly rozmanité. Respondentka č. 1 uvedla, že se nic víceméně nezměnilo. Respondentka č. 2 uvedla stejně jako respondentka č. 1, je vše stejné, kromě papírové práce, té je víc. Respondentka č. 3 uvedla, že práce kolem rodičky je stejná, ale bylo například méně císařských řezů a po císařském řezu byla náplní práce i kontrola pacientky. Respondentka č. 4 uvedla stejně jako respondentka č. 1 a 2, že práce je stejná, ale stejně jako respondentka č. 2 dodává, že je více papírové práce. Respondentka č. 5 uvádí, že dle ní je práce pestrá, jsou dny, kdy je práce více a dny, kdy méně. Náplň dne závisí na ordinacích lékaře a pacientkách, v daný čas jsou hlavně vizity, obědy či rozdávaní léků.

Otázka č. 10: Máte nějaké okamžiky, na které nezapomenete? Dobré či špatné?

Tab. 15 - Zážitky

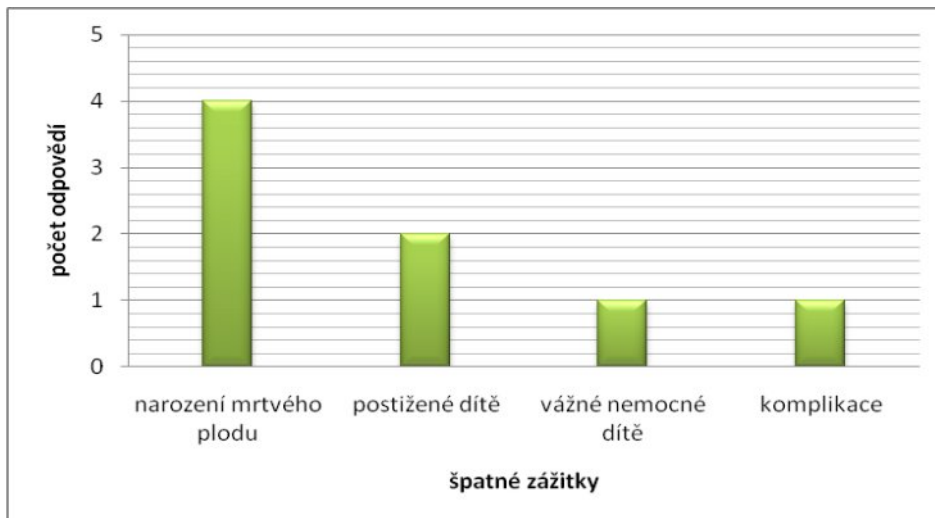
Respondentka	Dobré	Špatné
1	porod zdravého dítěte	narození mrtvého plodu
2	porod zdravého dítěte	narození mrtvého plodu či vážně nemocného
3	zdravé dítě, spokojení rodiče	narození mrtvého či postiženého dítěte
4	když vynaložené úsilí je korunováno úspěchem	když něco nedopadne dobře (komplikace)
5	první porod, vděční a šťastní rodiče	mrtvé či postižené dítě

Graf 9 – Zážitky dobré

Z tabulky i grafu je zřetelné, že nejvíce se u dobrých zážitků objevuje porod zdravého dítěte a spokojení rodiče. Následuje pak odpověď odměněného a oceněného úsilí a první porod.

Graf 10 – Zážítky špatné

Ze špatných zážitků je nejčastěji uvedeno narození mrtvého či postiženého dítěte, následuje porod vážně nemocného dítěte a jsou zde uvedeny i komplikace, když něco nedopadne dobře.

Otázka č. 11: Vzpomínáte si na vývoj či změny, kterými konkrétně porodnické oddělení prošlo?

Tab. 16 – Vývoj a změny

1	Rodí se stejně, je stejný postup. Jediná změna je ve vybavení pokojů, jsou nové přístroje a otcové mohou být u porodu.
2	Velkou změnou bylo umožnění přítomnosti otců u porodu, taky se hodně změnily a zkvalitnily přístroje.
3	Změna je hlavně KTG, UZ, oddělené boxy, tatínci u porodu a z výkonů například epidurální anestezie.
4	Je toho hodně, hlavně přístrojové vybavení, průlom nastal s přítomností otců u porodu a povolení návštěv.
5	Od doby, co jsem nastoupila, výrazné změny nevidím.

Na tuto otázku respondentka č. 1 odpověděla, že se rodí stejně, že je stejný i postup. Jediná změna je ve vybavení pokojů, jsou nové přístroje a otcové mohou být u porodu. Respondentka č. 2 odpověděla, že velkou změnou je přítomnost otců u porodu a že se hodně změnily a zkvalitnily přístroje. Respondentka č. 3 odpověděla, že hlavní změna je KTG, UZ, oddělené boxy, tatínci u porodu a z výkonů například epidurální anestezie. Respondentka č. 4 uvedla, že se změnilo hlavně přístrojové vybavení, přítomnost otců u porodu a povolení návštěv. Respondentka č. 5 uvedla, že změny nevidí, může to být tím, že je v praxi nejkratší dobu z 5 respondentek.

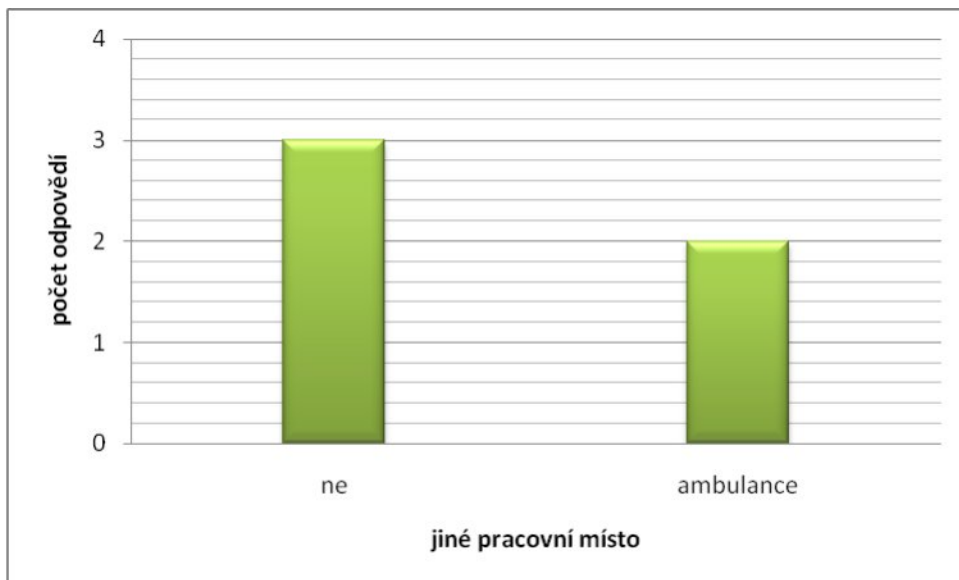
Nejčastěji uváděnými změnami jsou hlavně přítomnost otců u porodu, změna přístrojového vybavení a vybavení a oddělení pokojů.

Otázka č. 12: Pracovala jste i v jiných nemocnicích, zařízeních či u gynekologa?

Tab. 17 – Jiné pracoviště

1	Ne.
2	Ano, na ambulanci.
3	Ne, kromě 1 roku na ambulanci.
4	Ne.
5	Ne.

Graf 11 – Jiné pracoviště

Z 5 respondentek 3 uvedly, že v jiném zařízení nepracovaly. Další 2 respondentky uvedly, že pracovaly v ambulanci.

Otázka č. 13: Pokud ano, jak probíhal pracovní den tam?

Tab. 18 – Jiné pracoviště – průběh dne

1	x
2	Probíhal jako na každé ambulanci.
3	Probíhal jako na každé ambulanci.
4	x
5	x

Tato otázka navazuje na otázku č. 12. Respondentky, které uvedly, že v jiném zařízení či ambulanci nepracovaly, odpověď neuvedly. Zbylé 2 respondentky uvedly, že den v ambulanci probíhal jako v každé jiné ambulanci.

Otázka č. 14: Jste spokojená s Vaším rozhodnutím, stát se porodní asistentkou, se zkušenostmi, které jste nabrala a s lidmi, se kterými jste se potkala?

Tab. 19 - Spokojenost

1	Ano.
2	Ano.
3	Ano, nic jiného bych dělat nechtěla, potkala jsem spousty výborných kolegyň, ale i pacientek.
4	Ano, práce mě baví a naplňuje, potkala jsem spoustu lidí, na které nezapomenu.
5	Práce mě baví, jsem ráda, že jsem si tento obor vybrala.

Na tuto otázku všech 5 respondentek odpovědělo kladně. Respondentka č. 3 doplnila svou odpověď tak, že se setkala se spoustou výborných kolegyň i pacientek. Respondentka č. 4 doplnila svou odpověď tak, že nic jiného by dělat nechtěla a potkala se se spoustou lidí, na které nezapomene. Respondentka č. 5 odpověděla, že ji práce baví a je ráda, že si tento obor vybrala.

5 DISKUZE

Hlavním cílem bylo analyzovat profesní příběhy porodních asistentek. Dílčí cíle tohoto výzkumu byly rozděleny do cílů č. 1 – 4. Každý cíl se vztahuje k nějaké z pokládaných otázek v rozhovoru s respondentkami.

Dílčí cíl č. 1 - Zjistit, co ovlivnilo rozhodnutí porodní asistentky pro volbu povolání.

K tomuto cíli se vztahovala výzkumná otázka č. 1. Z výzkumu vyplývá, že nejčastějším důvodem pro výběr povolání porodní asistentky bylo to, že se respondentky nedostaly na vysokou školu, tato odpověď zazněla u 2 dotazovaných respondentek. Následně 1 respondentka uvedla, že neví, co ji k výběru vedlo, a další nechtěla pokračovat ve vysokoškolském studiu. Poslední respondentka uvedla, že chtěla zkusit něco jiného, než je obyčejné všeobecné sestra.

V dnešní době důvody pro výběr tohoto, ale i jakéhokoliv povolání, nejsou nijak odlišné.

Dílčí cíl č. 2 - Zjistit, jak probíhalo studium.

K tomuto cíli se vztahovaly výzkumné otázky č. 2, 3 a 4.

Otázka č. 2 zněla: Kde jste studovala a jak probíhalo samotné studium?

Otázka č. 3 zněla: Které předměty studium obsahovalo a které jste měla nejraději?

Otázka č. 4 zněla: Byla součástí studia praxe? Jak probíhala a jaký byl přístup vyučujících a personálu k Vám, jako ke studentkám?

V otázce č. 2 se objevily odpovědi Zlín 2x, Olomouc 2x a Přerov 1x. V dnešní době ve Zlíně i Olomouci existuje studium oboru porodní asistentky vysokoškolskou formou. V Přerově tato možnost není, je zde pouze Střední Zdravotnická škola.

Z otázky č. 3 vyplývá, že 5 dotazovaných respondentek mělo předměty jako gynekologie, porodnictví a ošetrovatelství. Tyto odborné předměty jsou na školách se zdravotnickým zaměřením i dnes. Pediatrie, právo, etika a filozofie jsou hlavně doménou vysokých škol se zdravotnickým zaměřením, oproti tomu odborné předměty, gynekologie, porodnictví a ošetrovatelství jsou vyučovány i na středních školách se zdravotnickým zaměřením, dle náplně a obsahu studia.

Otázka č. 4 uzavírá cíl č. 2. Všechny 5 respondentek uvedlo, že praxe byla běžnou součástí jejich studia. I dnes tomu tak je, v praxi mohou studentky porodní asistence aplikovat vědomosti z teoretické výuky.

Dílčí cíl č. 3 – Zjistit pracovní a ekonomické podmínky dotazovaných porodních asistentek.

K tomuto cíli se vztahovaly otázky č. 6 a 7.

Otázka č. 6 zněla: Bylo těžké začlenit se po škole do nového kolektivu v zaměstnání? Jak Vás vzaly nové kolegyně a jak jste čerstvě po škole zvládala práci?

Otázka č. 7 zněla: Jaký byl nástupní plat? Jak vypadal pracovní den a jaké požadavky byly na Vás ze strany zevnějšku a úpravy uniformy?

Z odpovědí na otázku č. 6 je zřejmé, že většina respondentek neměla problém se začlenit po škole do nového zdravotnického týmu. Kolektiv je přijal dobře, bez problému, nové kolegyně je hodně naučily a taky praxe hodně naučí. Naproti tomu, jedna respondentka uvedla, že začlenit se do kolektivu sice bylo těžké, ale kolegyně byly příjemné a pomohly se jí začlenit a zvyknout si na režim oddělení.

Z toho vyplývá, že i když začlenění do nového týmu závisí jak na dovednostech a schopnostech dané osoby, jejího temperamentu a motivace do práce, kolektiv by měl v začátcích pomoci každé nové posile v týmu, dokud nebude schopna pracovat samostatně na vlastní zodpovědnost. Děje se tomu i dnes v rámci zkušební pracovní doby a různých školení a kurzů připravovaných pro nové zaměstnance.

Z odpovědí na otázku č. 7 můžeme zjistit, že plat se v průběhu let stále mění v závislosti na zaměstnavateli a jeho finančních možnostech i v závislosti na vládních nařízeních a platových tabulkách. V těch je mimo jiné uvedeno například rozčlenění zaměstnanců podle nejvyššího vzdělání nebo toho, na jaké pozici zaměstnanec pracuje. Například staniční či vrchní sestra mají lepší platové ohodnocení než běžná sestra či porodní asistentka.

Dílčí cíl č. 4 – Zjistit spokojenost se zaměstnáním.

K tomuto cíli se vztahovala poslední výzkumná otázka, č. 14.

Otázka č. 14 zněla: Jste spokojená s Vaším rozhodnutím, stát se porodní asistentkou, se zkušenostmi, které jste nabrala a s lidmi, se kterými jste se potkala?

Všech 5 dotazovaných respondentek je dle výzkumu se svým zaměstnáním spokojeno. Dokazuje to i fakt, že některé se této práci věnují již od vystudování tohoto oboru a práci v průběhu života neměnily. Uvedly, že potkaly spousty lidí, na které nezapomenou, a zahrnuje to nejen pracovní kolegyně, ale i pacientky a jejich rodiny.

ZÁVĚR

Bakalářská práce analyzovala historii porodnictví ve Středomoravské nemocniční a.s., odštěpném závodě Nemocnice Přerov v kontextu historie porodnictví v českých zemích s exkurzem do světového porodnictví (viz příloha).

Vyhodnocená praktická část poukazuje na rozmanitost a různé zkušenosti s tímto zaměstnáním, různé přístupy a zážitky s ním spojené. V průběhu času se porodnictví a porodní asistence zajisté v jistých oblastech změnila, ať už více či méně. Stále ale doménou těchto dvou na sebe navazujících pojmů je prioritou jak pacientka jakožto těhotná, rodička a následná matka, tak i plod a následně novorozenec.

Využití pro praxi

Výzkumná část, jakožto profesní příběhy porodních asistentek, mohou být využity v dalším studiu porodní asistence, ošetrovatelství a také managementu. Dále tyto příběhy s nimi spojené zkušenosti mohou být užitečné v pedagogické činnosti, hlavně u výuky psychologie a komunikace, kde můžeme využít dobré a špatné zážitky spojené s tímto oborem a naučit studentky porodní asistence komunikovat a reagovat na nové náročné či nenáročné situace. Je zřejmé, že některé dotazované porodní asistentky neopustily své zaměstnání a zůstaly věrné jak profesi, tak i nemocničnímu zařízení.

Pro nemocnici Přerov, se souhlasem vedení této nemocnice a porodních asistentek, co rozhovor poskytly, by se mohly jejich příběhy prezentovat v nemocnici Přerov jako součást edukačního a školicího workshopu jak pro nové, začínající porodní asistentky, tak i pro starší kolegyně. Pro začínající porodní asistentky by to mohla být forma přípravy na to, co je čeká, pro starší by to bylo spíše zavzpomínání na dobu jejich nástupu do práce a navození vzpomínek.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ČECH, Evžen a kol. 2006. *Porodnictví*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha: Grada. ISBN 80-247-1303-9.

DOSTÁL, Josef. 1963. *50 let přerovské nemocnice*. 1. vyd. Přerov: ZV ROH nemocnice s poliklinikou v Přerově. ISBN neuvedeno

KUTNOHORSKÁ, Jana. 2010. *Historie ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3224-4.

LEIFER, Gloria. 2004. *Úvod do porodnického a pediatrického ošetrovatelství*. vyd. 1. České. Praha: Grada. ISBN 80-247-0668-7.

MAREK, Vlastimil. 2002. *Nová doba porodní*. Praha: Nakladatelství Eminent. ISBN 80-7281-090-1.

PALÁČEK, Jiří. 2002. *Přerov - Povídání o městě 2*. 1. vyd. Přerov: Město Přerov. ISBN 80-238-9691-1

ROZTOČIL, Aleš a kol. 2011. *Moderní gynekologie*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2831-2.

ROZTOČIL, Aleš a kol. 2008. *Moderní Porodnictví*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1941-2.

SLEZÁKOVÁ, Lenka a kol. 2011. *Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3373-9.

VARNEY, Helen, J. M. KREIBS a L. GEGOR. 2004. *Varney's midwifery*. Fourth edition. Sudbury: Jones and Bartlett. ISBN-13: 0-7637-1856-4. Dostupné také na: <http://books.google.cz/books?id=c5dn3yh4V5UC&pg=PA5&dq=history+of+midwifery&hl=cs&sa=X&ei=b3ATUbe7CMaLswaz7oDIBw&ved=0CDYQ6AEwAQ#v=onepage&q=history%20of%20midwifery&f=false>

VOŽDA, Gustav. 1983. *Nemocnice s poliklinikou v Přerově*. 1. vyd. Přerov. ISBN neuvedeno

VRÁNOVÁ, Věra. 2007. *Historie babictví a současnost porodní asistence*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-1764-6.

SEZNAM DOPLŇUJÍCÍCH A INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

ČESKO. *Žádost o vydání osvědčení*. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2010. Dostupné také na http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/zadost-o-vydani-osvedceni_1755_929_3.html.

ČESKO. *Metodický pokyn k vyhlášce č.39/2005Sb. Pro studijní obor porodní asistentka*. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2005. Dostupné také na http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/metodicky-pokyn-porodni-asistentka_2304_947_3.html.

ČESKO. *Vyhláška č. 55/2011. Vyhláška o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků*. In: Sbíрка zákonů české republiky. 2011. částka 20. str. 486. Dostupné také na <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2011/sbirka/2011/sb0020-2011.pdf>.

ČESKO. *Vyhláška č. 96/2004. Zákon o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních)*. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2004. Částka 30. str. 1454. Dostupné také na <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2004/sbirka/2004/sb030-04.pdf>.

ČESKO. *Vyhláška 105/2011. Zákon, kterým se mění zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů*. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2011. Částka 40. str. 1054. Dostupné také na <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2011/sbirka/2011/sb0040-2011.pdf>.

HOFŠTETROVÁ KNOTKOVÁ, Michaela. 2007. *Jak je to s kredity*. Sestra. Praha: Mladá Fronta. roč. 17. č. 5. ISSN 1210-0404. Dostupné také na <http://zdravi.e15.cz/archiv/sestra/>

MERHAUTOVÁ, Iva. 2006. *Bez celoživotního vzdělání se neobejdeme*. Sestra. Praha: Mladá Fronta. roč. 16. č. 5. ISSN 1210-0404. Dostupné také na <http://zdravi.e15.cz/archiv/sestra/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Viz.	Odkaz na přílohu
P I	Příloha č. 1
Str.	Strana
Tzv.	Tak zvanou
R.	Rok
LDN	Léčebna dlouhodobě nemocných
Tj.	To je
WHO	Světová zdravotnická organizace
Sb.	Sbírky
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky
ČAPA	Česká asociace porodních asistentek
ČKPA	Česká konfederace porodních asistentek
UNIPA	Unie porodních asistentek
P II	Příloha 2
P III	Příloha 3
P IV	Příloha 4
P V	Příloha 5
P VI	Příloha 6
Č.	Číslo
KTG	Kardiotokograf
UZ	Ultrazvuk
Tab.	Tabulka

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 - Věk	22
Tab. 2 – Místo nástupu	23
Tab. 3 - Důchod	24
Tab. 4 - Vzdělání	25
Tab. 5 – Vyšší funkce	26
Tab. 6 - Rozhodnutí	27
Tab. 7 - Studium	28
Tab. 8 - Předměty.....	29
Tab. 9 - Praxe.....	30
Tab. 10 – Současné pracoviště.....	31
Tab. 11 - Začlenění	32
Tab. 12 - Plat.....	33
Tab. 13 – Přístup a kompetence.....	35
Tab. 14 – Pracovní den	36
Tab. 15 - Zážitky.....	37
Tab. 16 – Vývoj a změny	39
Tab. 17 – Jiné pracoviště	40
Tab. 18 – Jiné pracoviště – průběh dne.....	41
Tab. 19 - Spokojenost	42

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Věk	22
Graf 2 - Místo nástupu	23
Graf 3 - Důchod	24
Graf 4 - Vzdělání	25
Graf 5 – Vyšší funkce	26
Graf 6 - Studium	28
Graf 7 - Předměty.....	29
Graf 8 - Plat.....	33
Graf 9 – Zážitky dobré	37
Graf 10 – Zážitky špatné	38
Graf 11 – Jiné pracoviště	40

SEZNAM PŘÍLOH

P I – Historický exkurz

P II – Rozhovor č. 1

P III – Rozhovor č. 2

P IV – Rozhovor č. 3

P V – Rozhovor č. 4

P VI – Rozhovor č. 5

PŘÍLOHA P I: HISTORICKÝ EXKURZ

Porodnictví, obor lékařství, se zabývá fyziologií a patologií těhotenství, porodu a šestinedělí. (Slezáková, 2011, str. 10)

Praxe porodnictví má pevné základy v procesu kritického myšlení a soustředí se na prevenci nemocí a podporu zdraví, bere si to nejlepší z oborů porodnictví, ošetrovatelství, veřejného zdravotnictví a medicíny s cílem poskytnout bezpečnou, holistickou péči. (Varney, 2004, str. 5)

Profese porodní asistentky, dříve porodní báby, sahá až k počátku samotného lidstva a spolu s lidstvem se profese dále vyvíjí. Již Starý Zákon se zmiňuje o egyptských porodních bábách, židovských či zkušených ženách, které pomáhaly rodícím ženám.

Na přípravu budoucích porodních asistentek vždy působilo mnoho vlivů. Jeden z důležitých vlivů byl vliv vzdělání a praxe. Další neméně důležitý vliv byl vliv samotné společnosti, který formuloval a doteď formuluje přípravu porodních asistentek a jejich přístup k profesi. Z dalších vlivů to byly například vlivy politické, náboženské, ekonomické, kulturní, nebo to byly dávné poznatky z oblasti medicíny, pedagogiky a psychologie. Poznání dějin tohoto oboru je kladná zkušenost a každá porodní bába by měla mít aspoň základní přehled o historii porodnictví a zkušenostech, které se za celá staletí nasbíraly. Podají nám spoustu zajímavostí a informací o našich předcích a dění v minulosti. Můžeme se z nich mnohé ponaučit a dávné zkušenosti porovnat se současnými, případně je můžeme použít v současných postupech a vyhnout se tak zbytečným chybám, které mohou někdy matku a její nenarozené dítě stát zdraví i život. (Vránová, 2007, str. 7, 8).

Porodní asistentky v průběhu historie měly mnoho pojmenování. Uvádí se například znalkyně vnitřku, báby pupkořezné, porodní báby, ženy babáci, spolužena a aktuální označení porodní asistentka. (Vránová, 2007, str. 9)

Porodnictví ve starověku

V dávných dobách starověku zřejmě žena rodila sama, bez jakékoliv odborné pomoci. Z dochovaných poznatků lze ale usuzovat, že ve svých nelehkých chvílkách nebyla sama až tak docela. Postupným vývojem a vlivem společnosti přicházela pomoc při porodu od příbuzných, pupkořezáček i starších žen, které měly za sebou řadu porodů. V průběhu dělby práce se tedy postupně vyčleňovaly ženy, které se touto dovedností živily. (Čech a kol., 2006, str. 16,17)

Předávání zaznamenaných zkušeností týkajících se slabých plodů, potratů a smrti v šestinedělí dokazuje existující záznam o znalkyních vnitřku.

Porodní báby vysledujeme až do starého Egypta, kde jsou porody zaznamenávány v poloze v kleče, na stolicích či na cihlách. Později pak nalezneme porodní báby v Řecku a Římě, ale jisté známky o pomocnicích při porodu jsou známé také u Aztéků, Inků a dalších starých civilizací. Ve starověku nejvíce poznatků do porodnictví přinesla známá osobnost, Soranos z Efezu. (Roztočil a kol., 2008, str. 14, 15)

Soranos, považován za otce porodnictví, vyžadoval od ženy, která se chtěla stát porodní pomocnicí neboli porodní bábou určité vlastnosti, které musela z velké míry splnit, aby se pomocnicí mohla stát. Požadoval tyto vlastnosti: Musí mít dobrou paměť, aby si zapamatovala dané věci, postupy a úkony, musí být pracovitá a vytrvalá, mravná, aby budila důvěru a mohlo se jí důvěřovat. Musí být obdařená zdravými, silnými smysly a silnou konstitucí, musí mít dlouhé a jemné prsty s krátce ostříhanými nehty. Musí mít požadované vzdělání, jak teoretické tak praktické, musí být ve všech oblastech léčebného umění zkušená, aby mohla dávat nejen životospřávné, ale i chirurgické a lékárnické pokyny, aby mohla to, co pozoruje a vnímá, správně posoudit a patřičně ohodnotit souvislost jednotlivých jevů ve svém oboru v dané situaci. Musí rodící ženě pomáhat a přemlouvat ji ke spolupráci, musí být odvážnou v každé nebezpečné situaci, aby její rady nevybočovaly z míry. Dále za sebou musí mít vlastní porody a nesmí být příliš mladá. Musí být slušná, mlčenlivá, neboť se dozvídá mnohá tajemství života, která nesmí nikomu a nikde prozrazovat, nesmí být ziskuchtivá, aby kvůli penězům nekonala podvodně a nesmyslně, nesmí být pověřčivá a věřit báchorkám, musí umět rozlišit pravdu od lži. Dále se musí starat o své ruce, aby byly měkké a něžné a nesmí vykonávat práci, od níž by jí ztvrdly a staly se necitlivé. Pokud by však nebyly od přírody měkké a jemné, musí si je zjemnit krémy a mastmi. (Marek, 2002, str. 67, 68)

Porodnictví ve středověku a novověku

Středověk byl pro lékařství i porodnictví těžký a ne příliš slibný, nastal totiž velký úpadek jak v porodnictví, tak i samotném lékařství. Řada poznatků byla zapomenuta a pro lékaře bylo porodnictví považováno v této době za nedůstojné a bylo nevhodné, aby se jím lékaři zabývali. V péči o těhotnou a rodící ženu začaly nad rozumem převládat pověry, zařikávání a veškerá péče připadla na porodní báby, které často nebyly vyučené nebo zastávaly funkci pomocnice starší porodní báby a hledaly zkušenosti a znalosti kdekoli jim to bylo povoleno. Významná změna nastala až v době renesance, kdy se porodnictví stalo součástí lékařství, lékaři porodnictví přijali a začali se mu věnovat. (Slezáková, 2011, str. 9)

Zprávy, které se zachovaly z období středověku, se zmiňují o několika vzdělaných porodních bábách, které mířily do Itálie, kde na Lékařské fakultě Univerzity v Salermu bylo umožněno studovat nejen mužům, ale i ženám. V této době nejznámější osobností byla žena, údajná lékařka, Trotulla, která se zabývala výhradně porodnictvím. (Vránová, 2007 str. 18)

I když bylo porodnictví přijato lékaři, do počátku 18. století byl celosvětově porod brán spíše jako sociální, nikoliv lékařská událost. Bylo tomu tak z toho důvodu, že se porod odehrával doma s pomocí porodní báby, nikoliv v nemocničních zařízeních, a muži se porodu nesměli účastnit. Časem stále víc rodících žen vyžadovalo u porodu spíše lékaře než porodní bábu, zájem o odborníky tedy rostl velmi rychle, ovšem i přes růst zájmu bylo porodnictví považováno za určitý typ všeobecného lékařství a ne za chirurgickou či jinou specializaci. Dokonce i přes celé 19. století někteří lékaři a obzvláště chirurgové považovali porodnictví za málo důležité až podřadné a nechtěli se v něm pohybovat. V první polovině 19. století byly zásahy lékařů do porodu minimální, to se ovšem změnilo v 50. letech, kdy se ve velké míře v Anglii a USA staly odborné lékařské zásahy módou a měly tak za následek katastrofální mateřskou úmrtnost, která se následně stala veřejným skandálem. Od 20. let taky lékaři začali neprávem očerňovat porodní báby. (Marek, 2002, str. 65)

Na začátku 20. století došlo ke spojení oboru porodnictví a gynekologie v souvislosti se zvyšující se provázaností a spojitostí mezi oběma obory. Výsledek byl pozitivní

v jednodušší spolupráci lékařů daných oborů. Další vývoj pak pokračoval díky novým poznatkům hlavně v oblasti biologie, fyziologie, biochemie a dalších lékařských i nelékařských oborů. (Slezáková, 2011, str. 9)

PŘÍLOHA P II: ROZHOVOR Č. 1

Datum a čas rozhovoru: 22. 3. 2013, 13:00

Dobrý den,

Jmenuji se Beata Kryšková, jsem studentka porodní asistence na UTB ve Zlíně a chtěla bych Vás požádat o rozhovor na téma biografického příběhu vaší kariéry v oboru porodní asistentky. Rozhovor bude sloužit jako část mé bakalářské práce na téma Profesní příběh osobnosti - porodní asistentky.

Prosím, otázky vyplňte co nejobsáhleji, jako byste vyprávěla příběh. Odpovědi můžete psát zvlášť na papír ručně, či mi je můžete zaslat na e-mail krybea@seznam.cz

Mockrát Vám děkuji za spolupráci.

Beata Kryšková

Otázky jsou směřovány na kariéru a vzdělání, které bylo nezbytné k této profesi. Dále otázky zahrnují i něco málo z historie porodnice v Přerově.

Identifikační otázky:

1. Jaký je Váš věk? Je mi 52 let.
2. Kdy a do jaké nemocnice jste po studiu nastoupila jako porodní asistentka? Ihned po studiu jsem nastoupila do nemocnice Přerov.
3. Jste v důchodě? Jak dlouho? Nejsem v důchodě.
4. Jaké je Vaše vzdělání? Mám střední vzdělání.
5. Zastávala jste nějakou vyšší funkci v zaměstnání? (staniční sestra, vrchní sestra...)
Ano, zastávala jsem funkci staniční sestry.

Výzkumné otázky:

1. Co ovlivnilo Vaše rozhodnutí stát se právě porodní asistentkou? Nedostala jsem se na vysokou školu, tudíž jsem šla pracovat na nabízené místo.
2. Kde jste studovala a jak probíhalo samotné studium? Studovala jsem Střední zdravotnickou školu ve Zlíně, dvouletá nástavba.
3. Které předměty studium obsahovalo a které jste měla nejraději? Nejraději jsem měla odborné předměty jako gynekologie, porodnictví, ošetrovatelství.
4. Byla součástí studia praxe? Jak probíhala a jaký byl přístup vyučujících a personálu k Vám, jako ke studentkám? Ano, bylo to příšerné.
5. V jaké nemocnici pracujete/pracovala? Pouze v nemocnici Přerov.

6. Bylo těžké začlenit se po škole do nového kolektivu v zaměstnání? Jak Vás vzaly nové kolegyně a jak jste čerstvě po škole zvládala práci? Ne, kolektiv mě přijal dobře.
7. Jaký byl nástupní plat? Jak vypadal pracovní den a jaké požadavky byly na Vás ze strany zevnějšku a úpravy uniformy? Nástupní plat byl 1250 Kč, pracovní den byl stejný jako dnes, ale bylo méně papírové práce. Nosily jsme šaty, zástěru a čepice.
8. Jaký byl v nemocnici přístup k pacientům? Jaké byly Vaše kompetence? Přístup i kompetence mi přijdou stejné.
9. Jak vypadal podrobně Váš pracovní den? Byl stejný jako dnes, víceméně se nic nezměnilo.
10. Máte nějaké okamžiky, na které nezapomenete? Dobré či špatné? Dobrý okamžik je porod zdravého dítěte, k těm špatným patří hlavně narození mrtvého plodu.
11. Vzpomínáte si na vývoj či změny, kterými konkrétně porodnické oddělení prošlo? Rodí se stejně, je stejný postup. Jediná změna je ve vybavení pokojů, jsou nové přístroje a otcové mohou být u porodu.
12. Pracovala jste i v jiných nemocnicích, zařízeních či u gynekologa? Ne.
13. Pokud ano, jak probíhal pracovní den tam? -
14. Jste spokojená s Vaším rozhodnutím, stát se porodní asistentkou, se zkušenostmi, které jste nabrala a s lidmi, se kterými jste se potkala? Ano.

PŘÍLOHA P III: ROZHOVOR Č. 2

Datum a čas rozhovoru: 22. 3. 2013 v 14:00

Dobrý den,

Jmenuji se Beata Kryšková, jsem studentka porodní asistence na UTB ve Zlíně a chtěla bych Vás požádat o rozhovor na téma biografického příběhu vaší kariéry v oboru porodní asistentky. Rozhovor bude sloužit jako část mé bakalářské práce na téma Profesní příběh osobnosti - porodní asistentky.

Prosím, otázky vyplňte co nejobsáhleji, jako byste vyprávěla příběh. Odpovědi můžete psát zvlášť na papír ručně, či mi je můžete zaslat na e-mail krybea@seznam.cz

Mockrát Vám děkuji za spolupráci.

Beata Kryšková

Otázky jsou směřovány na kariéru a vzdělání, které bylo nezbytné k této profesi. Dále otázky zahrnují i něco málo z historie porodnice v Přerově.

Identifikační otázky:

1. Jaký je Váš věk? 51
2. Kdy a do jaké nemocnice jste po studiu nastoupila jako porodní asistentka? OÚNZ Kroměříž – porodnice Přílepy
3. Jste v důchodě? Jak dlouho? Ne.
4. Jaké je Vaše vzdělání? Střední.
5. Zastávala jste nějakou vyšší funkci v zaměstnání? (staniční sestra, vrchní sestra...) Ne.

Výzkumné otázky:

1. Co ovlivnilo Vaše rozhodnutí stát se právě porodní asistentkou? Nevím.
2. Kde jste studovala a jak probíhalo samotné studium? Střední zdravotnická škola Zlín, byla dvouletá nástavba.
3. Které předměty studium obsahovalo a které jste měla nejraději? Gynekologie, ošetrovatelství, porodnictví.
4. Byla součástí studia praxe? Jak probíhala a jaký byl přístup vyučujících a personálu k Vám, jako ke studentkám? Ano, praxe byla součástí. Přístup jak kdy, vždy se najde někdo, kdo Vám nesedne.
5. V jaké nemocnici pracujete/pracovala? Nemocnice Přerov.

6. Bylo těžké začlenit se po škole do nového kolektivu v zaměstnání? Jak Vás vzaly nové kolegyně a jak jste čerstvě po škole zvládala práci? Ne, kolektiv mě přijal bez problémů.
7. Jaký byl nástupní plat? Jak vypadal pracovní den a jaké požadavky byly na Vás ze strany zevnějšku a úpravy uniformy? Nástupní plat byl 1250 Kč, bylo méně papírové práce a více času na pacientky. Uniforma byla šaty, zástěra a čepice.
8. Jaký byl v nemocnici přístup k pacientům? Jaké byly Vaše kompetence? Přístup i kompetence jsou stejné, někdy ale záleží na situaci.
9. Jak vypadal podrobně Váš pracovní den? Kromě méně práce s papíry byl stejný jako dnes.
10. Máte nějaké okamžiky, na které nezapomenete? Dobré či špatné? Dobrý a krásný okamžik je narození zdravého dítěte, opak toho je pak narození mrtvého či vážně nemocného.
11. Vzpomínáte si na vývoj či změny, kterými konkrétně porodnické oddělení prošlo? Velkou změnou bylo umožnění přítomnosti otců u porodu, taky se hodně změnily a zkvalitnily přístroje.
12. Pracovala jste i v jiných nemocnicích, zařízeních či u gynekologa? Ano, na ambulanci.
13. Pokud ano, jak probíhal pracovní den tam? Probíhal jako na každé ambulanci.
14. Jste spokojená s Vaším rozhodnutím, stát se porodní asistentkou, se zkušenostmi, které jste nabrala a s lidmi, se kterými jste se potkala? Ano.

PŘÍLOHA P IV: ROZHOVOR Č. 3

Datum a čas rozhovoru: 22. 3. 2013 v 14:30

Dobrý den,

Jmenuji se Beata Kryšková, jsem studentka porodní asistence na UTB ve Zlíně a chtěla bych Vás požádat o rozhovor na téma biografického příběhu vaší kariéry v oboru porodní asistentky. Rozhovor bude sloužit jako část mé bakalářské práce na téma Profesní příběh osobnosti - porodní asistentky.

Prosím, otázky vyplňte co nejobsáhleji, jako byste vyprávěla příběh. Odpovědi můžete psát zvlášť na papír ručně, či mi je můžete zaslat na e-mail krybea@seznam.cz

Mockrát Vám děkuji za spolupráci.

Beata Kryšková

Otázky jsou směřovány na kariéru a vzdělání, které bylo nezbytné k této profesi. Dále otázky zahrnují i něco málo z historie porodnice v Přerově.

Identifikační otázky:

1. Jaký je Váš věk? 58
2. Kdy a do jaké nemocnice jste po studiu nastoupila jako porodní asistentka? Nastoupila jsem do nemocnice v Přerově.
3. Jste v důchodě? Jak dlouho? Ne.
4. Jaké je Vaše vzdělání? Studovala jsem gymnázium, pak dvouletou nástavbu v oboru dětská sestra a mám i doškolovací kurz, který probíhal v Brně.
5. Zastávala jste nějakou vyšší funkci v zaměstnání? (staniční sestra, vrchní sestra...) Ne.

Výzkumné otázky:

1. Co ovlivnilo Vaše rozhodnutí stát se právě porodní asistentkou? Nedostala jsem se na vysokou školu.
2. Kde jste studovala a jak probíhalo samotné studium? Studovala jsem gymnázium, pak dvouletou nástavbu v oboru dětská sestra a mám i doškolovací kurz, který probíhal v Brně. Studium bylo víceméně jako dnes.
3. Které předměty studium obsahovalo a které jste měla nejraději? Gynekologie, ošetrovatelství, porodnictví.

4. Byla součástí studia praxe? Jak probíhala a jaký byl přístup vyučujících a personálu k Vám, jako ke studentkám? Ano, praxe byla součástí. Probíhala ve Fakultní nemocnici Olomouc a personál i vyučující se k nám chovali dobře.
5. V jaké nemocnici pracujete/pracovala? Už 37 let pracuji v nemocnici Přerov, z toho 1 rok na ambulanci.
6. Bylo těžké začlenit se po škole do nového kolektivu v zaměstnání? Jak Vás vzaly nové kolegyně a jak jste čerstvě po škole zvládala práci? Nebylo to těžké, nové kolegyně mě hodně naučily.
7. Jaký byl nástupní plat? Jak vypadal pracovní den a jaké požadavky byly na Vás ze strany zevnějšku a úpravy uniformy? Nástupní plat byl asi 1500 Kč, potom 1900 Kč celých 10 let. Pracovní den byl stejný jako teď, nebylo jen tolik přístrojů, bylo méně dokumentace a bylo mnohem více rodiček. Uniforma byla šaty, zástěra a čepec. Mohly jsme nosit prsteny, řetízky i nalakované nehty.
8. Jaký byl v nemocnici přístup k pacientům? Jaké byly Vaše kompetence? Přístup k rodičkám je pořád stejný, jen nebyly návštěvy, otcům nebylo povoleno být u porodu, děti nebyly u matek. Bylo období, kdy rodili jen lékaři, ale za jiného primáře rodily zase sestry a dokonce šily i poraněné po episiotomii.
9. Jak vypadal podrobně Váš pracovní den? Kolem rodičky je práce pořád stejná. Příjem, příprava, kontrola ozev plodu, příprava k porodu, samotný porod i kontrola po porodu. Bylo méně císařských řezů, po císařském řezu bylo náplní práce i kontrola pacientky.
10. Máte nějaké okamžiky, na které nezapomenete? Dobré či špatné? Nejhorší okamžik je, když se dítě narodí mrtvé či postižené. Naopak nejkrásnější okamžik je, když je dítě zdravé, vše je v pořádku a rodiče jsou spokojení.
11. Vzpomínáte si na vývoj či změny, kterými konkrétně porodnické oddělení prošlo? Změna je hlavně KTG, UZ, oddělené boxy, tatínci u porodu a z výkonů například epidurální anestezie.
12. Pracovala jste i v jiných nemocnicích, zařízeních či u gynekologa? Ne, kromě 1 roku na ambulanci.
13. Pokud ano, jak probíhal pracovní den tam? Probíhal jako na každé ambulanci.
14. Jste spokojená s Vaším rozhodnutím, stát se porodní asistentkou, se zkušenostmi, které jste nabrala a s lidmi, se kterými jste se potkala? Ano, nic jiného bych dělat nechtěla, potkala jsem spoustu výborných kolegyň, ale i pacientek.

PŘÍLOHA P V: ROZHOVOR Č. 4

Datum a čas: 22. 3. 2013 v 16:00

Dobrý den,

Jmenuji se Beata Kryšková, jsem studentka porodní asistence na UTB ve Zlíně a chtěla bych Vás požádat o rozhovor na téma biografického příběhu vaší kariéry v oboru porodní asistentky. Rozhovor bude sloužit jako část mé bakalářské práce na téma Profesní příběh osobnosti - porodní asistentky.

Prosím, otázky vyplňte co nejobsáhleji, jako byste vyprávěla příběh. Odpovědi můžete psát zvlášť na papír ručně, či mi je můžete zaslat na e-mail krybea@seznam.cz

Mockrát Vám děkuji za spolupráci.

Beata Kryšková

Otázky jsou směřovány na kariéru a vzdělání, které bylo nezbytné k této profesi. Dále otázky zahrnují i něco málo z historie porodnice v Přerově.

Identifikační otázky:

1. Jaký je Váš věk? 48
2. Kdy a do jaké nemocnice jste po studiu nastoupila jako porodní asistentka? NsP Přerov (nemocnice s poliklinikou), bylo to v roce 1986.
3. Jste v důchodě? Jak dlouho? Ne.
4. Jaké je Vaše vzdělání? Úplné střední.
5. Zastávala jste nějakou vyšší funkci v zaměstnání? (staniční sestra, vrchní sestra...) Ne.

Výzkumné otázky:

1. Co ovlivnilo Vaše rozhodnutí stát se právě porodní asistentkou? Nechtěla jsem po gymnáziu na vysokou školu, byla jsem členkou ČSČK, což je Československý červený kříž, a to mě nasměovalo.
2. Kde jste studovala a jak probíhalo samotné studium? Probíhalo jako dnes, studovala jsem dvouletou nástavbu v Olomouci.
3. Které předměty studium obsahovalo a které jste měla nejraději? Měly jsme jen odborné předměty jako gynekologie, ošetrovatelství, porodnictví a pediatrie.

4. Byla součástí studia praxe? Jak probíhala a jaký byl přístup vyučujících a personálu k Vám, jako ke studentkám? Ano, praxe byla součástí. Vyučující byla bezva, pro personál jsme občas byly přítěží, což dnes trochu chápu.
5. V jaké nemocnici pracujete/pracovala? Nemocnice Přerov.
6. Bylo těžké začlenit se po škole do nového kolektivu v zaměstnání? Jak Vás vzaly nové kolegyně a jak jste čerstvě po škole zvládala práci? Ne, jsem vděčná za každou radu, člověk po škole je plný teorie, ale teprve praxe ho naučí.
7. Jaký byl nástupní plat? Jak vypadal pracovní den a jaké požadavky byly na Vás ze strany zevnějšku a úpravy uniformy? Nástupní plat byl 1500 Kč. Pracovní den se moc nelišil od dnešní doby, jen nebyly počítače, bylo méně papírování, méně přístrojů a málo jednorázových pomůcek. Uniforma byla šaty, zástěra, čepec a nikdo neřešil prstýnky a řetízky.
8. Jaký byl v nemocnici přístup k pacientům? Jaké byly Vaše kompetence? Přístup i kompetence jsou stejné, někdy ale záleží na situaci.
9. Jak vypadal podrobně Váš pracovní den? Práce kolem porodu či operetek je stejná, jen je více papírování.
10. Máte nějaké okamžiky, na které nezapomenete? Dobré či špatné? Špatné okamžiky jsou, když něco nedopadne dobře a dobré, když vynaložené úsilí je korunováno úspěchem. Když otec u porodu při focení miminka je dojatý, i po těch letech praxe mi zvlhnou oči.
11. Vzpomínáte si na vývoj či změny, kterými konkrétně porodnické oddělení prošlo? Je toho hodně, hlavně přístrojové vybavení, průlom nastal s přítomností otců u porodu a povolení návštěv.
12. Pracovala jste i v jiných nemocnicích, zařízeních či u gynekologa? Ne.
13. Pokud ano, jak probíhal pracovní den tam? -
14. Jste spokojená s Vaším rozhodnutím, stát se porodní asistentkou, se zkušenostmi, které jste nabrala a s lidmi, se kterými jste se potkala? Ano, práce mě baví a naplňuje, potkala jsem spoustu lidí, na které nezapomenu.

PŘÍLOHA P VI: ROZHOVOR Č. 5

Datum a čas: 12. 4. 2013 v 14:00

Dobrý den,

Jmenuji se Beata Kryšková, jsem studentka porodní asistence na UTB ve Zlíně a chtěla bych Vás požádat o rozhovor na téma biografického příběhu vaší kariéry v oboru porodní asistentky. Rozhovor bude sloužit jako část mé bakalářské práce na téma Profesní příběh osobnosti - porodní asistentky.

Prosím, otázky vyplňte co nejobsáhleji, jako byste vyprávěla příběh. Odpovědi můžete psát zvlášť na papír ručně, či mi je můžete zaslat na e-mail krybea@seznam.cz

Mockrát Vám děkuji za spolupráci.

Beata Kryšková

Otázky jsou směřovány na kariéru a vzdělání, které bylo nezbytné k této profesi. Dále otázky zahrnují i něco málo z historie porodnice v Přerově.

Identifikační otázky:

1. Jaký je Váš věk? 29
2. Kdy a do jaké nemocnice jste po studiu nastoupila jako porodní asistentka? Po studiu jsem pracovala mimo obor, až po dvou letech jsem nastoupila do nemocnice Přerov.
3. Jste v důchodě? Jak dlouho? Nejsem.
4. Jaké je Vaše vzdělání? Vysoká škola.
5. Zastávala jste nějakou vyšší funkci v zaměstnání? (staniční sestra, vrchní sestra...)
Ne.

Výzkumné otázky:

1. Co ovlivnilo Vaše rozhodnutí stát se právě porodní asistentkou? Chtěla jsem zkusit něco jiného než obyčejnou sestru.
2. Kde jste studovala a jak probíhalo samotné studium? Probíhalo jako dnes, jelikož to není zas tak dávno, studovala jsem porodní asistentku v Olomouci.
3. Které předměty studium obsahovalo a které jste měla nejraději? Měly jsme odborné předměty i doplňující jako právo, etika nebo filozofie.

4. Byla součástí studia praxe? Jak probíhala a jaký byl přístup vyučujících a personálu k Vám, jako ke studentkám? Bez praxe by to nešlo. Přístup byl ze všech stran víceméně dobrý, ale byly o okamžiky, kdy člověk měl pocit, že na to nemá.
5. V jaké nemocnici pracujete/pracovala? Nemocnice Přerov.
6. Bylo těžké začlenit se po škole do nového kolektivu v zaměstnání? Jak Vás vzaly nové kolegyně a jak jste čerstvě po škole zvládala práci? Těžké to bylo, ale kolegyně byly příjemné a pomohly se mi začlenit a zvyknout si na režim oddělení.
7. Jaký byl nástupní plat? Jak vypadal pracovní den a jaké požadavky byly na Vás ze strany zevnějšku a úpravy uniformy? Nástupní plat dle mě nebyl nic moc, cca. 14 000 v dnešní době za takovou práci je dle mě málo. Nosíme oblečení, které máme k dispozici v nemocnici a nesmíme mít nalakované nehty, mít prstýnky a náušnice.
8. Jaký byl v nemocnici přístup k pacientům? Jaké byly Vaše kompetence? Přístup i kompetence jsou stejné.
9. Jak vypadal podrobně Váš pracovní den? Dle mě je práce pestrá, jsou dny, kdy je více práce a jindy méně. Náplň dne závisí na ordinacích lékaře a pacientkách, v daný čas jsou hlavně vizity, obědy a rozdávání léků.
10. Máte nějaké okamžiky, na které nezapomenete? Dobré či špatné? Dobrý okamžik je první porod, když jsou Vám rodiče miminka vděční a jsou šťastní. Špatný okamžik je, když je miminko například mrtvé či postižené.
11. Vzpomínáte si na vývoj či změny, kterými konkrétně porodnické oddělení prošlo? Od doby, co jsem nastoupila, výrazné změny nevidím.
12. Pracovala jste i v jiných nemocnicích, zařízeních či u gynekologa? Ne.
13. Pokud ano, jak probíhal pracovní den tam? -
14. Jste spokojená s Vaším rozhodnutím, stát se porodní asistentkou, se zkušenostmi, které jste nabrala a s lidmi, se kterými jste se potkala? Práce mě baví, jsem ráda, že jsem si tento obor vybrala.